STADSARCHEOLOGIE GENT

Archeologienota projectcode 2016J148

Interne sitecode 2016DR_MA

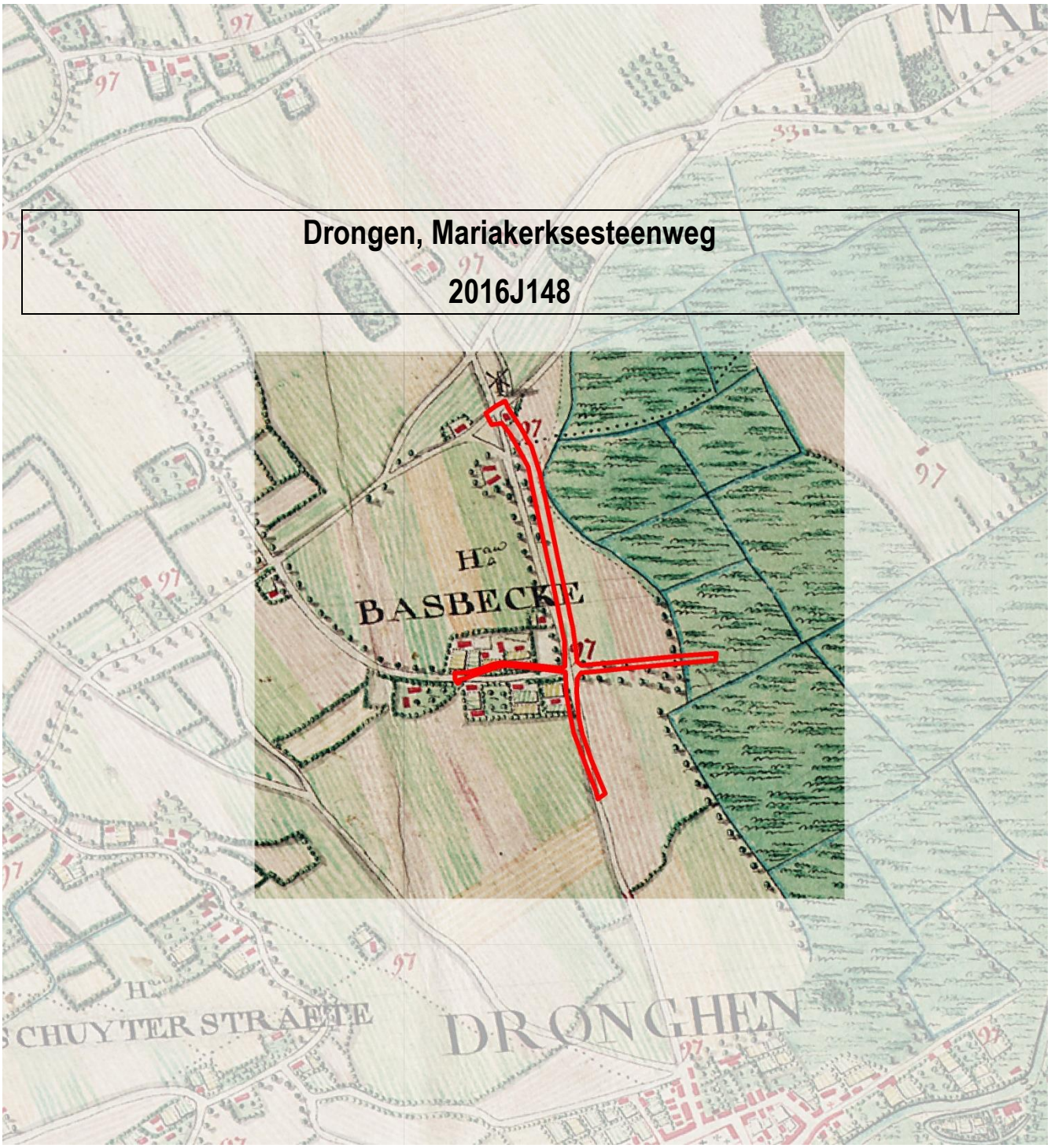

Verantwoordelijke uitgever: Stad Gent – De Zwarte Doos – Stadsarcheologie Gent
Dulle-Grietlaan 12, 9050 Gentbrugge, stadsarcheologie@stad.gent, tel. 09 266 57 60 - fax 09 266 57 87

Inhoudstafel

Deel 1: Privacyfiche bureau-onderzoek

Deel 2: Verslag van resultaten bureau-onderzoek

2.1 Beschrijvend deel

2.1.1 Administratieve gegevens / technische fiche
2.1.2 Juridische context
2.1.3 Onderzoekskader
2.1.4 Ruimtelijke situering
2.1.5 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief
2.1.6 Archeologisch potentieel

2.1.6.1 Methode en onderzoeksvragen
2.1.6.2 Fysisch geografische situatie
2.1.6.3 Bekende archeologische vindplaatsen
2.1.6.4 Archeologische indicatoren
2.1.6.5 Verstoringshistoriek

2.2 Assessmentrapport

2.2.1 Beschrijving aardwetenschappelijke gegevens

2.2.1.1 Geologie
2.2.1.2 Bodem

2.2.1.2.1 Bodemtypes
2.2.1.2.2 Bodem, bodemerosie, bodemgebruik en bodemverstoring

2.2.1.3 Topografie en hydrografie

2.2.2 Gekende archeologische waarden

2.2.2.1 Historisch onderzoek
2.2.2.2 Cartografische gegevens
2.2.2.3 Beschrijving van de gekende archeologische waarden
2.2.2.4 Projectgebied gesitueerd ten aanzien van zijn landschappelijk en culturele kader

2.2.3 Conclusie en synthese

2.2.3.1 Algemeen
2.2.3.2 Conclusie gericht op niet-gespecialiseerd publiek
2.2.3.3 Conclusie gericht op gespecialiseerd publiek

2.3 Relevante bibliografie

2.4 Bijlagen
2.4.1 Plannenlijst
2.4.2 Fotolijst

2.5 Thesaurus

Deel 3: Programma van maatregelen

3.1 Administratieve gegevens / technische fiche
3.2 Synthese
3.3 Gemotiveerd advies en programma van maatregelen

3.3.1. Impactanalyse
3.3.2 Gemotiveerd advies

3.4 Bijlage

3.4.1 Plannenlijst

Deel 2: Verslag van resultaten bureau-onderzoek

2.1 Beschrijvend gedeelte

2.1.1 Administratieve gegevens / technische fiche

Projectcode:	2016J148
Locatie:	Oost-Vlaanderen, Drongen, Mariakerksesteenweg, Pachtgoeddreef en Bassebeekstraat
Kadaster Afdeling Sectie Percelen:	Kad. Afd. 27, sectie C, openbaar domein
Coördinaten:	(100084,194923); (100531,194923); (100084,194246); (100531,194246)
Kadasterplan:	Zie plan 1
Topografische kaart:	Zie plan 2
Onderdeel Archeologische zone:	Nee
Grootte percelen:	16635 m²
Grootte projectgebied:	16635 m²
Reden van de ingreep:	Wegenis- en rioleringswerken in de Mariakerksesteenweg, Pachtgoeddreef en Bassebeekstraat te Drongen
Erkende archeoloog:	Marie-Anne Bru OE/ERK/2015/00012
Overzichtsplan afbakening verstoorde zones:	Niet van toepassing
Datum bureauonderzoek:	20-24 oktober 2016
Wettelijk depot:	D/2016/0341/20

2.1.2 Juridische context

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag buiten de vastgestelde archeologische zone historische stadskern van Gent (ministerieel besluit 19-02-2016). Het gaat om een woongebied én met een publiekrechtelijke aanvrager. Het betreft hier dus een zone waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem

1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 16635 m² en de diverse soorten ingrepen van het project worden op de totale oppervlakte van het plangebied geschat; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

2.1.3 Onderzoekskader

Aanleiding van onderstaand bureau-onderzoek is de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel, de herprofilering van de bestaande grachten en de herinrichting van de rijweg van de Mariakerksesteenweg vanaf de Kruisstraat in het noorden tot de Groenewandeling in het zuiden; de Pachtgoeddreef en een deel van de Bassebeekstraat tot de Bassebeekwegel.

Met dit bureau-onderzoek wordt de eerste stap gezet van archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid. Het archeologisch vooronderzoek betracht vooreerst archeologische artefacten en sites op te sporen binnen de grenzen van het projectgebied Gent Drongen, Mariakerksesteenweg. Finaal formuleert het archeologisch vooronderzoek een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van eventueel aanwezige archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied en hoe hiermee om te gaan in het kader van de planuitvoering. Het projectgebied wordt gekenmerkt door een lage densiteit aan bebouwing.

2.1.4 Ruimtelijke situering

De projectzone bevindt zich in de Gentse deelgemeente Drongen, gelegen ten westen van de historische kernstad. De projectzone betreft de Mariakerksesteenweg, een lange straat met een noord-zuid verloop parallel ten westen van Ringvaart en de R4. Het projectgebied is af te bakenen tussen het kruispunt met de Kruisstraat en dat met de Groenewandeling; evenals de straten Pachtgoeddreef en Bassebeekstraat tot de Bassebeekwegel.

De straat is volgens het gewestplan 14/09/1977 (KB) gelegen in het gebied nr. 0900 Gentse en Kanaalzone met als hoofdbestemming woongebied.

Foto 1: Situering projectzone op de orthofoto van 2015 (Eurosense Belfotop & Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

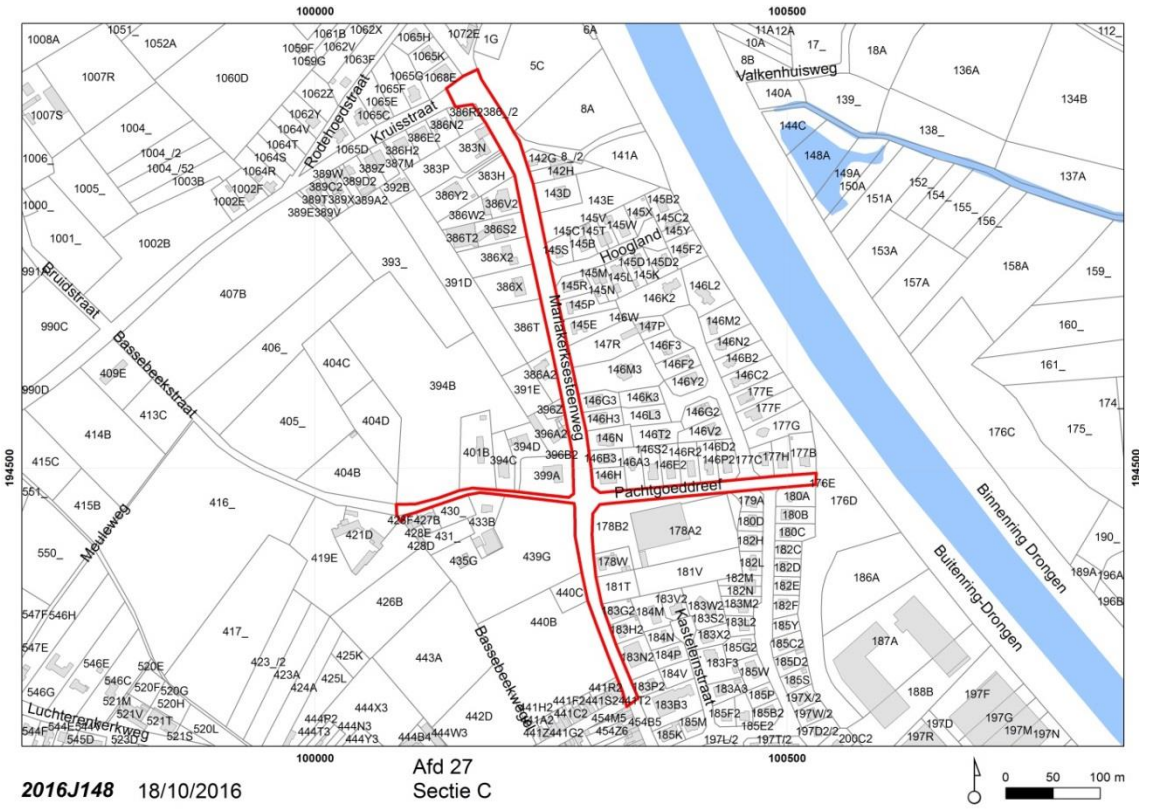

Plan 1: Situering projectzone op het kadaster (Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

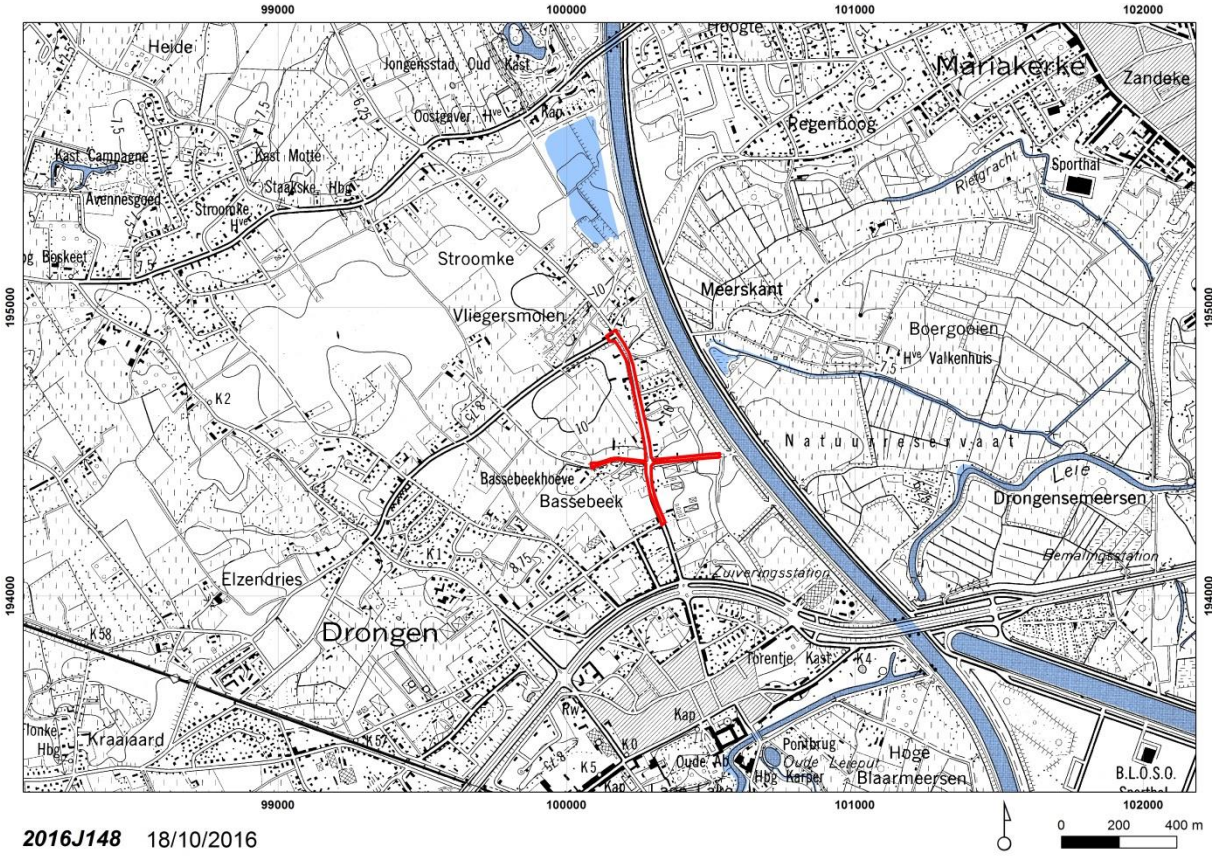

Plan 2: Situering projectgebied op de Topografische kaart 1981 (NGI en AGIV)

2.1.5 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief

In opdracht van de Stad Gent en FARYS worden een gescheiden rioleringsstelsel aangelegd, worden bestaande grachten geherprofileerd en de herinrichting van de rijweg gerealiseerd en dit van de Mariakerksesteenweg vanaf de Kruisstraat in het noorden tot de Groenewandeling in het zuiden; de Pachtgoeddreef en een deel van de Bassebeekstraat tot de Bassebeekwegel.

In de bestaande toestand bestaat er in het hele projectgebied enkel een rioleringssysteem door middel van grachten langs de weg en inbuizingen in de berm.

- In het ontwerp worden voor de Mariakerksesteenweg op verschillende plaatsen langs het traject zowel aan de oost- als aan de westzijde wadi's met een diepte van ca. 50 cm ten opzichte van het bestaande maaiveld voorzien. De bestaande bomen worden bewaard. Alle bestaande nutsleidingen worden opgebroken en vervangen tenzij anders vermeld op plan. Centraal in de weg komt een RWA- en een DWA-leiding, waarbij de RWA een verstoring van ca. 2 m diepte veroorzaakt en de DWA ca. 3 m en dit ten opzichte van het huidige maaiveld. Dat maakt dat de maximale verstoring van beide leidingen gebeuren in een sleuf van ca. 4.5 m breed en een diepte van ca. 3 m ten opzichte van het huidige maaiveld. Op de kruispunten met de zijstraten zal deze verstoring breder worden, en beschouwd moeten worden als de maximale breedte van de weg, aangezien daar verschillende trajecten op elkaar aangesloten worden. De bovengrondse afwerking zal gebaseerd worden op een steenslagfundering afgewerkt met bitumineuze verhardingen (ca. 50 cm).

- Voor de Pachtgoeddreef voorziet men een herprofilering van de bestaande gracht in de berm. De RWA-leiding begint in het westen in deze geherprofileerde gracht waarna hij na ca. 150 m zijn eigen traject krijgt in de zuidelijke rand van de Pachtgoeddreef en hij in het oosten aansluit op een bestaande constructie. De DWA-leiding volgt zijn eigen traject onder de rijweg waarbij geleidelijk overgestoken wordt van het zuidelijke deel van de rijweg naar het noordelijke deel om in de laatste 50 m terug onder het midden van de rijweg te liggen. De verstoring van de aanleg van beide leidingen kan maximaal beschouwd worden met de breedte van de rijweg (ca. 4.5 m) en een diepte van ca. 3 m voor de DWA. De bovengrondse afwerking zal gebaseerd worden op een steenslagfundering afgewerkt met bitumineuze verhardingen (ca. 50 cm).
- In de Bassebeekstraat voorziet men een herprofilering van de bestaande gracht in de berm, alsook centraal een DWA-leiding en dit tot de knik in de straat ter hoogte van huisnummer 4 en 7. Hierna zet de leiding zijn traject verder in westelijke richting maar in de noordelijke rand van de weg. Waar de leiding in het midden van de straat zal lopen zal waarschijnlijk de volledige 3 m brede straat verstoord worden tot op een diepte van ca. 3 m ten opzichte van het huidige maaiveld. De bovengrondse afwerking zal gebaseerd worden op een steenslagfundering afgewerkt met bitumineuze verhardingen (ca. 50 cm).

De totale ingreep van het nieuwe gabarit voor de riolering en de herinrichting van de rijweg wordt berekend van rooilijn tot rooilijn waardoor de ingreep op een totale oppervlakte wordt geschat van 16635 m². In conclusie kan gesteld worden dat voor de aanleg van de DWA- en de RWA-leiding het bodemarchief van de straten in het projectgebied zal verstoord worden over de maximale breedte van de straten en dit plaatselijk tot op ca. 3 m diepte ten opzichte van het huidige maaiveld.

Voor de afbakening en ingrepen zie plannen in bijlage: plannen 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19.

2.1.6 Archeologisch potentieel

2.1.6.1 Methode en onderzoeksvragen

Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek. **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen in het assessmentrapport.**

Hierbij werden een aantal onderzoeksvragen opgelijst betreffende de projectlocatie:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Welke gekende archeologische sites worden aangesneden?
- Wat is de landschapshistoriek van het terrein?
- Welke gebruiksevolutie kende het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Wat is het belang van het terrein binnen de ontwikkeling van de Gentse deelgemeente Drongen?

2.1.6.2 Fysisch geografische situatie

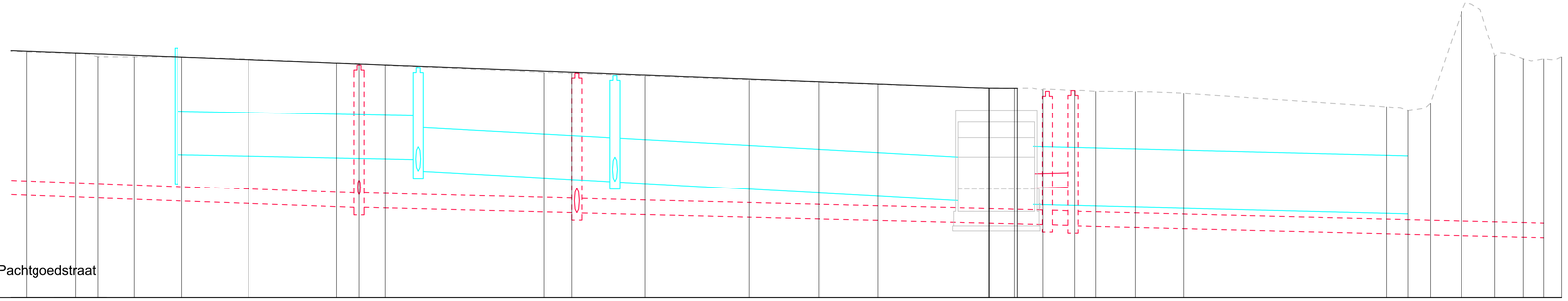

lengteprofiel
OTAS-Bassebeek-Pachtgoedstraat
T.A.W. 3.00m

| | | |

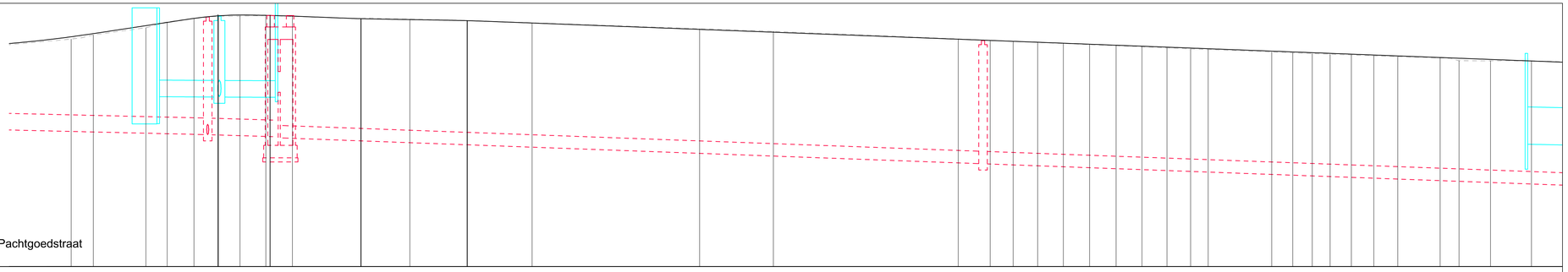

lengteprofiel
OTAS-Bassebeek-Pachtgoedstraat
T.A.W. 3.00m

Profielnummer	
Cumulafstand	296.58, 299.25, 305.58, 308.14, 311.37, 314.31, 316.91, 320.03, 323.22, 331.48, 337.96, 344.26, 352.08, 372.25, 381.13, 403.39, 407.24, 410.00, 412.95, 416.04, 419.21, 422.39, 425.51, 428.52, 431.36, 433.48, 441.13, 443.66, 446.01, 448.18, 450.72, 453.43, 456.31, 461.40, 463.68, 467.47, 472.40
Bestaand maaiveld	8.49, 8.59, 8.76, 8.90, 8.88, 9.04, 9.04, 9.06, 9.03, 8.88, 8.97, 8.93, 8.88, 8.74, 8.67, 8.49, 8.46, 8.43, 8.41, 8.38, 8.35, 8.33, 8.30, 8.27, 8.25, 8.23, 8.17, 8.15, 8.14, 8.12, 8.10, 8.08, 8.06, 8.03, 7.96, 7.96, 7.96
Ontworpen hoogte	8.61, 8.97, 9.07, 9.07, 9.04, 8.98, 8.97, 8.94, 8.92
Hellingen	-3.04%; L=6.50 R=200.00-0.31%; L=5.60 R=1000.00; -0.77%; L=2.16 R=500.00; -0.34%; L=4.21 R=1000.00; -0.76%
DWA LEID. – Tussenafstand	D7; D51
DWA LEID. – Hellingen en Ø	7m Ø400-6.9mm/m-B; 84m Ø300-7.4mm/m-B
DWA LEID. – Bodemhoogte	6.18, 6.18, 6.13; 5.48
DWA LEID. – Legkarakteristieken	
RWA LEID. – Tussenafstand	KM35; KM36; KM64
RWA LEID. – Hellingen en Ø	9m Ø400-1.1mm/m
RWA LEID. – Bodemhoogte	7.10, 7.09; 5.95
RWA LEID. – Legkarakteristieken	

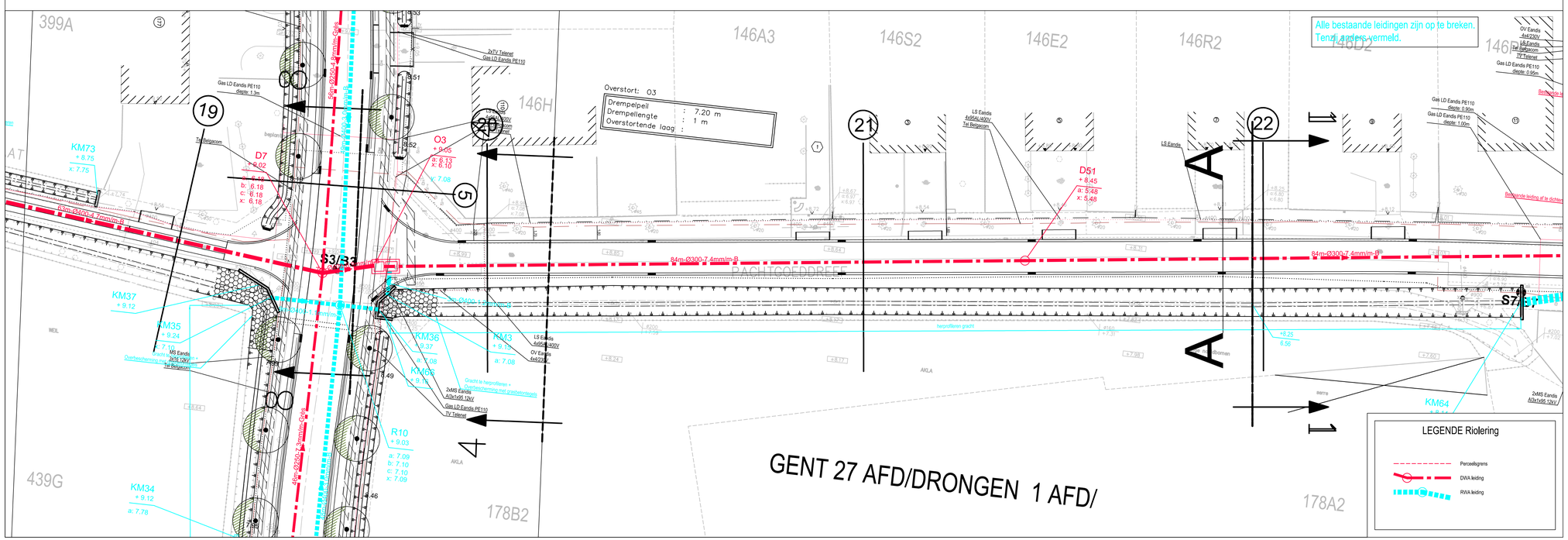

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:
De Burgemeester
Secretaris

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 241 59 30
www.grontmij.be

Operational Manager
ir. Björn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

	DATUM	HISTOREK	TEKENAAR	DATUM	HISTOREK	TEKENAAR
D	2016-03-23	Detailontwerp - aanpassingen plannen	NDE			
C	2014-08-22	Detailontwerp	SRO			
B	2014-02-20	Indienen GVO	SRO			
A	2012-11-30	1° Opmaak rioleringsplan	SRO			

GRONDPLAN
Ontworpen toestand riolering
Pachtgoeddreef - Plan2

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.31	304170	5.2	D

P:\GIS\170\WP\Rioolnetten\200_Studies\304170_1_RIO_01.dwg - 5.2_RD (2000)(NT) (Web)

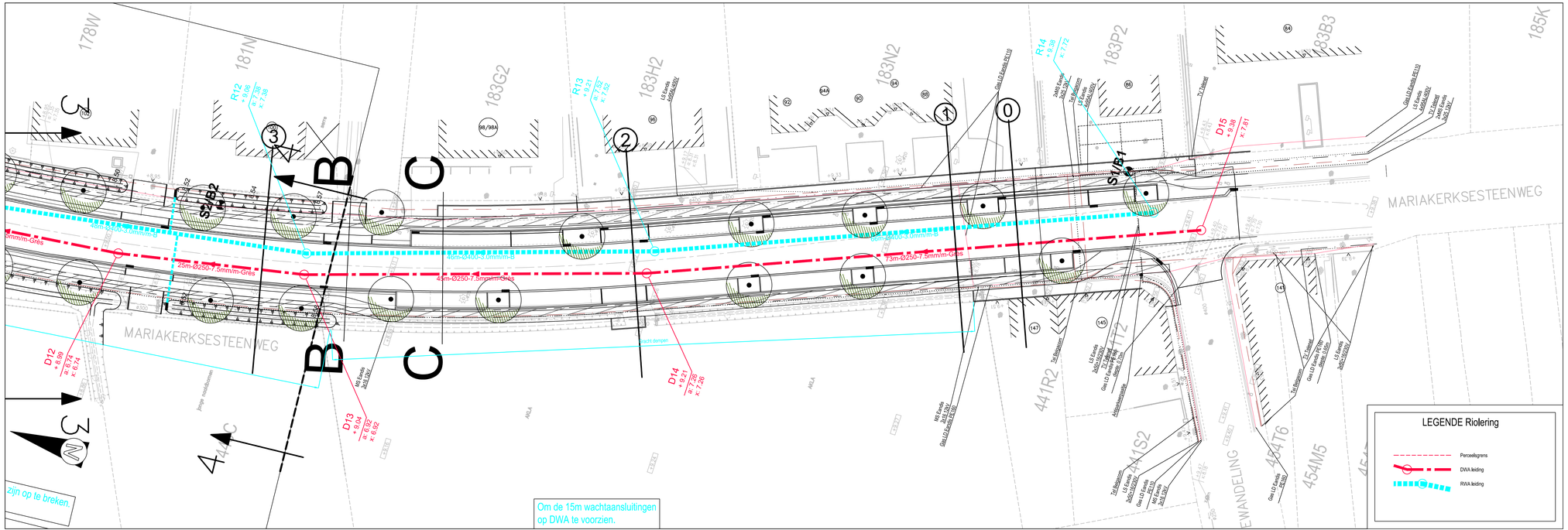

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO

Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 241 59 30
www.grontmij.be

Operational Manager
ir. Björn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

G	2016-06-27	Detailontwerp - aanpassing kopmuren	FDV				
F	2016-03-23	Detailontwerp - aanpassingen plannen	NDE				
E	2016-02-01	Detailontwerp - riolering verplaatsen onder rijweg	NDE				
D	2015-10-06	Detailontwerp aanpassing riolering	NDE				
C	2014-08-22	Detailontwerp	SRO				
B	2014-02-20	Indienen GVO	SRO				
A	2012-11-30	1° Opmaak rioleringsplan	SRO				
	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR	DATUM	HISTORIEK		TEKENAAR

GRONDPLAN

Ontworpen toestand riolering
Mariakerksesteenweg (zuid) - Plan3

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.31	304170	5.3	G

P:\304170\NFR\Grafisch\05_Studie\304170_L_R01_01.dwg - 5.3_R0 (2016/06/27 18:59

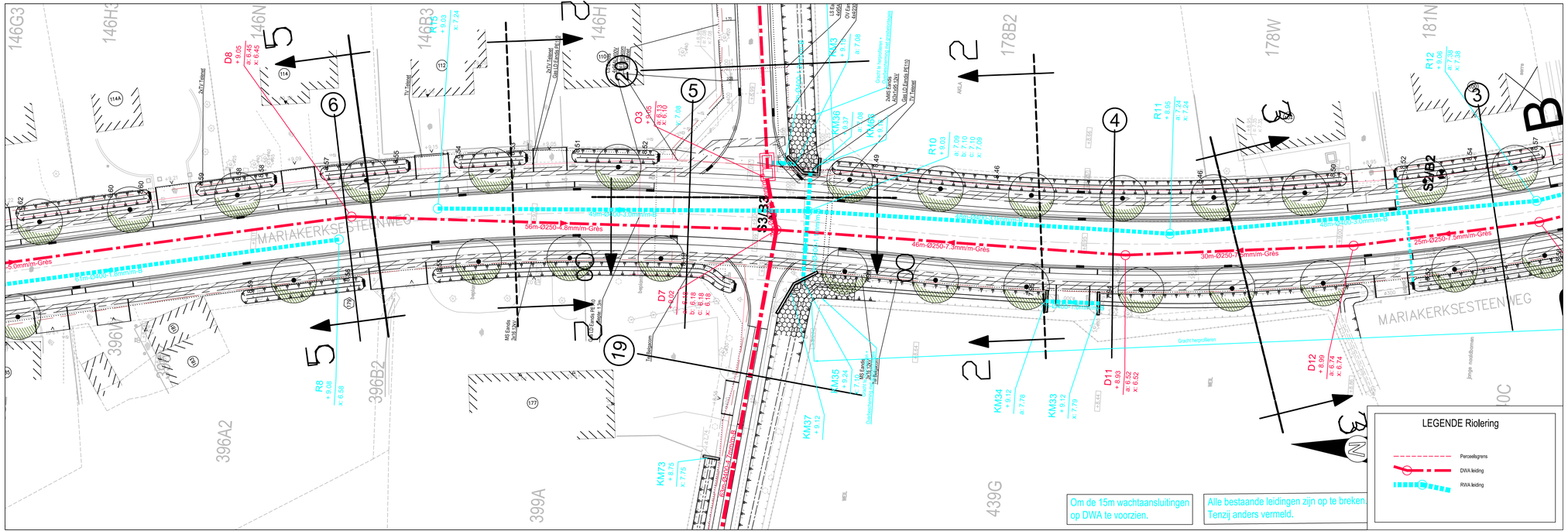

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 241 59 30
www.grontmij.be

Operational Manager
ir. Bjorn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

E	2016-06-27	Detailontwerp - aanpassing kopmuren	FDV				
D	2016-02-01	Detailontwerp - riolering verplaatsen onder rijweg	NDE				
C	2014-08-22	Detailontwerp	SRO				
B	2014-02-20	Indienen GVO	SRO				
A	2012-11-30	1ˢᵗ Opmaak rioleringsplan	SRO				
	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR	DATUM	HISTORIEK		TEKENAAR

GRONDPLAN

Ontworpen toestand riolering
Mariakerksesteenweg - Plan4

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.31	304170	5.4	E

P:\Gent\TRAFRAG\Leaflets\20_Studie\GAV76_1_RO_01.dwg - 5.4_RE 2016\06\27 18:01

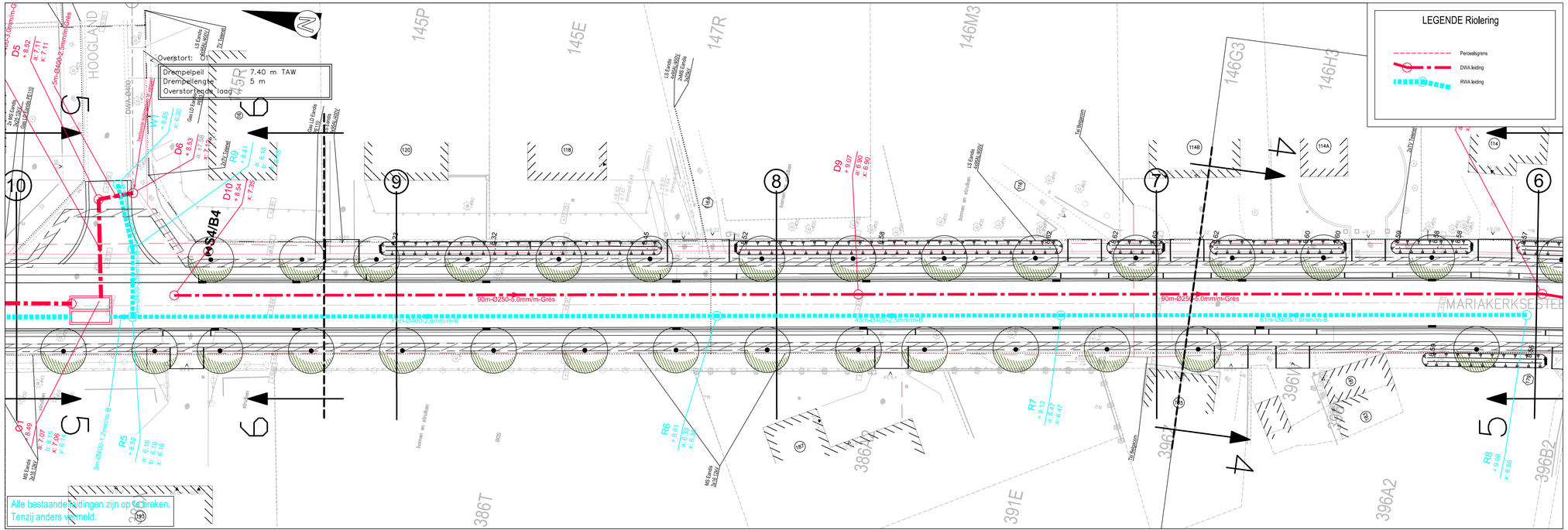

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 241 59 30
www.grontmij.be

Operational Manager
ir. Björn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR
E	2016-03-23	Detailontwerp - aanpassingen plannen	NDE			
D	2016-02-01	Detailontwerp - riolering verplaatsen onder rijweg	NDE			
C	2014-08-22	Detailontwerp	SRO			
B	2014-02-20	Indienen GVO	SRO			
A	2012-11-30	1° Opmaak rioleringsplan	SRO			

GRONDPLAN

Ontwerpen toestand riolering
Mariakerksesteenweg - Plan5

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.94	304170	5.5	E

P:\304170\WRK\Grafisch\05_Studie\304170_1_WO_01.dwg - 5.5_RE (2016/05/17 09:07)

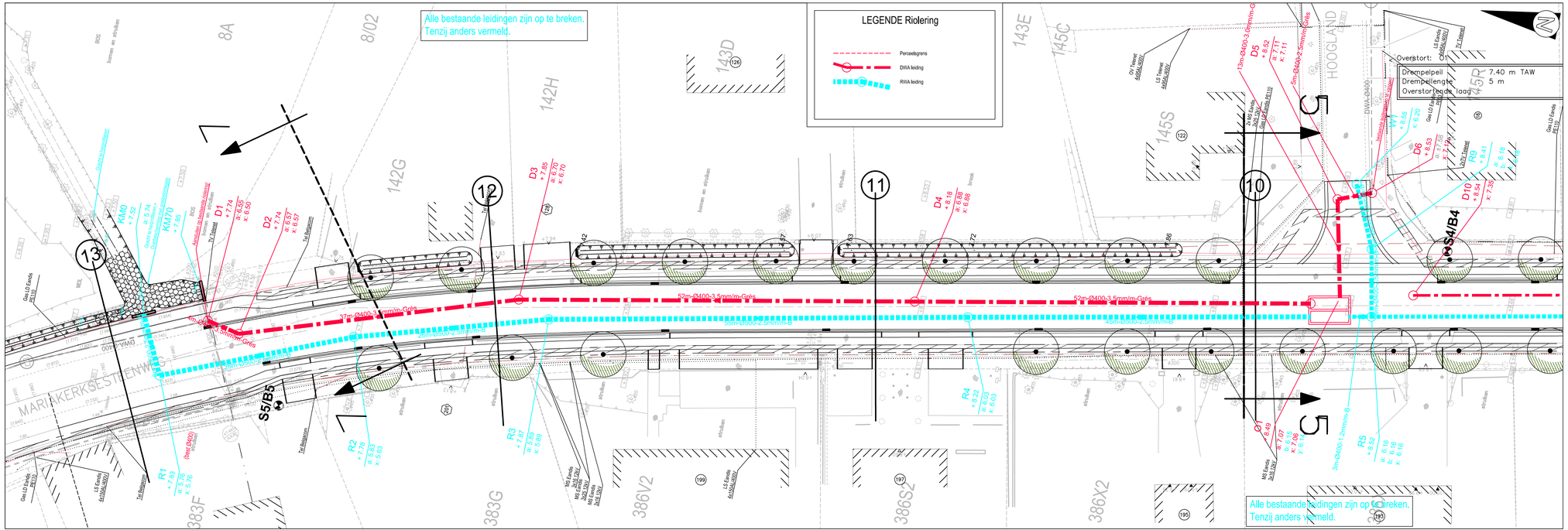

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 241 59 30
www.grontmij.be

Operational Manager
ir. Björn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

E	2016-03-23	Detailontwerp - aanpassingen plannen	NDE				
D	2016-02-01	Detailontwerp - riolering verplaatsen onder rijweg	NDE				
C	2014-08-22	Detailontwerp	SRO				
B	2014-02-20	Indienen GVO	SRO				
A	2012-11-30	1e Opmaak rioleringsplan	SRO				
	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR	DATUM	HISTORIEK		TEKENAAR

GRONDPLAN

Ontworpen toestand riolering
Mariakerksesteenweg - Plan6

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.94	304170	5.6	E

P:\Gis\TmvwFiles\shafiles\26_Studie\304170_1_RO_01.dwg - 5.6_RE (2016/05/17 09:49)

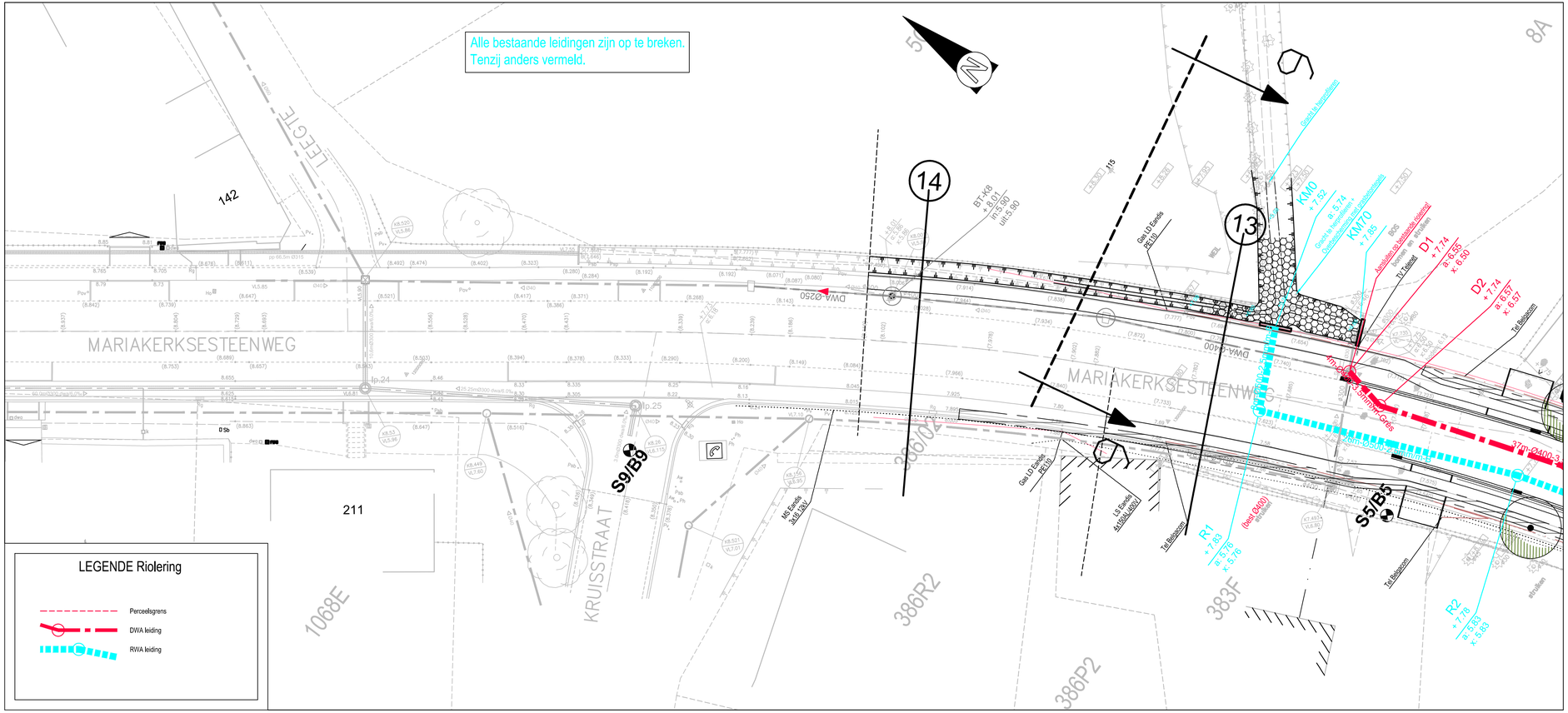

STAD GENT

Stad Gent

Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

Provincie Oost-Vlaanderen

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO

Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 241 59 30
www.grontmij.be

Operational Manager
ir. Björn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR
E	2016-03-23	Detailontwerp - aanpassingen plannen	NDE			
D	2016-02-01	Detailontwerp - riolering verplaatsen onder rijweg	NDE			
C	2014-08-22	Detailontwerp	SRO			
B	2014-02-20	Indienen GVO	SRO			
A	2012-11-30	1° Opmaak rioleringsplan	SRO			

GRONDPLAN

Ontworpen toestand riolering
Mariakerksesteenweg - Plan7

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.75	304170	5.7	E

P:\304170\NR\RA\Grafisch\20_Studie\304170_I_RIO_01.dwg - 5.7_RE (2016/0517.0849)

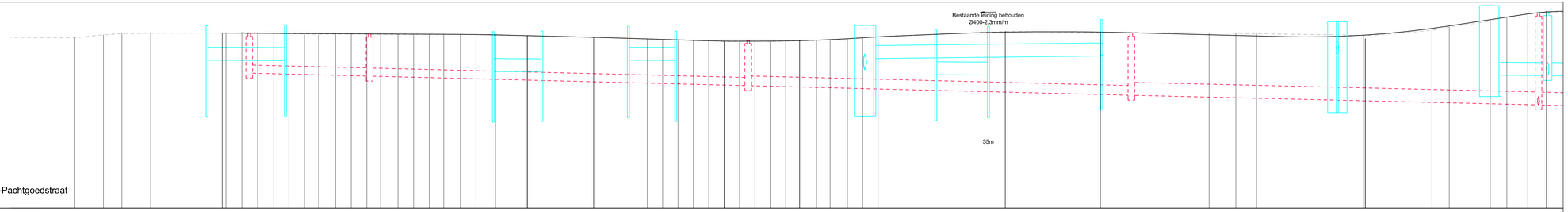

lengteprofiel
OTAS-Bassebeek-Pachtgoedstraat
T.A.W. 3.00m

Profielnummer	
Cumulafstand	87.12 91.64 94.49 99.92 110.53 112.99 115.42 117.82 120.23 122.64 125.02 127.45 129.85 132.26 134.29 137.07 139.48 141.89 144.13 146.70 149.11 152.11 157.02 167.27 175.52 177.90 180.27 182.64 185.02 187.28 189.78 192.14 194.47 196.89 199.04 201.63 203.73 206.38 209.75 211.13 229.75 245.42 263.19 266.52 269.02 286.01 296.58 299.25 305.58 309.14 311.37 314.11 318.51
Bestaand maaiveld	8.25 8.34 8.38 8.39 8.40 8.42 8.41 8.39 8.38 8.36 8.37 8.37 8.36 8.36 8.36 8.36 8.36 8.36 8.35 8.35 8.32 8.27 8.22 8.19 8.18 8.14 8.14 8.14 8.15 8.15 8.17 8.18 8.22 8.25 8.28 8.45 8.42 8.40 8.39 8.38 8.33 8.49 8.59 8.78 8.50 8.68 8.54 8.54 8.52
Ontworpen hoogte	8.40 8.36 8.34 8.32 8.31 8.21 8.16 8.14 8.14 8.19 8.19 8.25 8.26 8.29 8.37 8.44 8.44 8.43 8.42 8.29 8.28 8.61 8.07 8.02
Hellingen	-0.11% R=2000.00 L=7.05 -0.48% L=4.00 R=10000.00 L=17.56 -0.65% R=1000.00 L=7.74 -0.12% R=1000.00 L=7.42 -0.77% R=1000.00 L=5.20 -0.27% R=6000.00 L=2.78 0.85% R=2000.00 L=10.53 -0.13% R=1000.00 L=3.82 -0.51% L=25.51 R=718.64 3.04% L=45.50 R=200.00
DWA LEID. Tussenafstand	D38 19m D37 59m D36 59m D52 KM73 85m D7
DWA LEID. Hellingen en Ø	Ø250-5.0mm/m-Grès Ø250-5.0mm/m-Grès Ø300-5.0mm/m-B Ø400-4.7mm/m-B Ø400-6.0
DWA LEID. Bodemhoogte	7.16 7.07 7.07 6.77 6.48 6.48 6.18 6.18
DWA LEID. Legkarakteristieken	
RWA LEID. Tussenafstand	KM63 13m KM61 KM59 8m KM60 KM57 8m KM58 KM75 KM53 8m KM54 KM74 KM73 KM35 9m
RWA LEID. Hellingen en Ø	Ø400-1.0mm/m Ø400-1.0mm/m Ø400-1.0mm/m Ø400-1.0mm/m Ø400-1.1mm/m
RWA LEID. Bodemhoogte	7.56 7.55 7.21 7.20 7.56 7.55 7.11 7.10 7.10 7.09
RWA LEID. Legkarakteristieken	

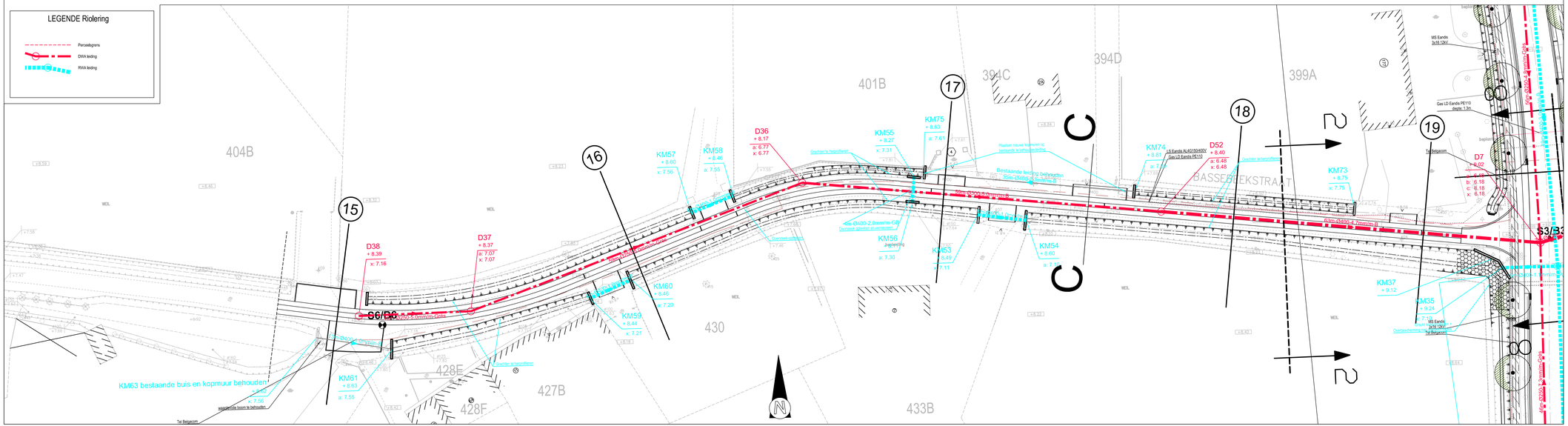

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 241 59 30
www.grontmij.be

Operational Manager
ir. Bjorn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

	DATUM	HISTOREK	TEKENAAR	DATUM	HISTOREK	TEKENAAR
E	2016-06-27	Detailontwerp - doorsteek KM55-KM56 dieper	FDV			
D	2016-03-23	Detailontwerp - aanpassingen plannen	NDE			
C	2014-08-22	Detailontwerp	SRO			
B	2014-02-20	Indienen DVO	SRO			
A	2012-11-20	1° Opmaak rioleringsplan	SRO			

GRONDPLAN
Ontworpen toestand riolering
Bassebeekstraat - Plan8

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.75	**304170**	**5.8**	**E**

P:\304170\PROJECTGEGEVENS_OBJECTEN\TEL_RIO_01.dwg - TEL_RIO_01\5.8\E\E1 1:250

MARIAKERKSESTEENWEG
TYPE DWARSPROFIEL B-B schaal: 1:50

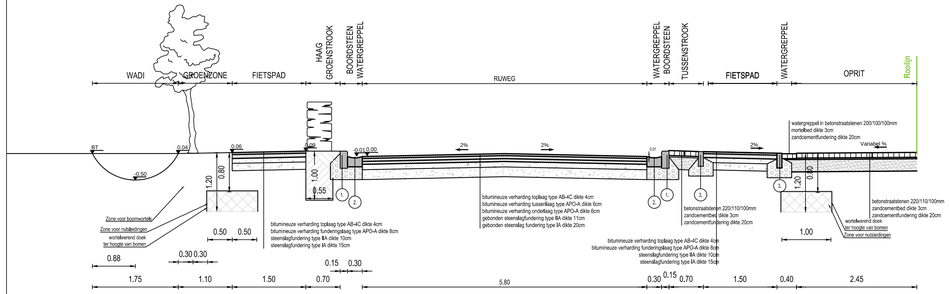

1. Trottoirband - type IA - 30(h)x15(b)>> thv bermen gepleatst met opstand 12cm
2. Kantstrook - type BE2 - 20(h)x30(b)
3. Trottoirband - type EI1 - 30(h)x10(b)

PACHTGOEDDREEF
TYPE DWARSPROFIEL AA schaal: 1:50

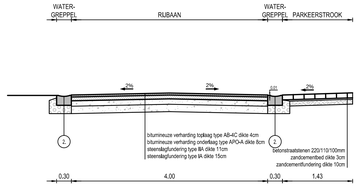

1. Trottoirband - type IA - 30(h)x15(b)>> thv bermen gepleatst met opstand 12cm
2. Kantstrook - type BE2 - 20(h)x30(b)
3. Trottoirband - type EI1 - 30(h)x10(b)

BASSEBEEKSTRAAT
TYPE DWARSPROFIEL CC schaal: 1:50

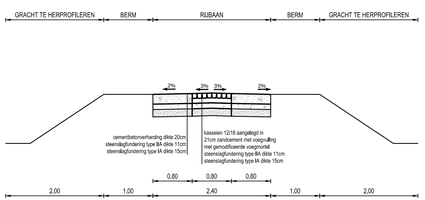

MARIAKERKSESTEENWEG
TYPE DWARSPROFIEL CC schaal: 1:50

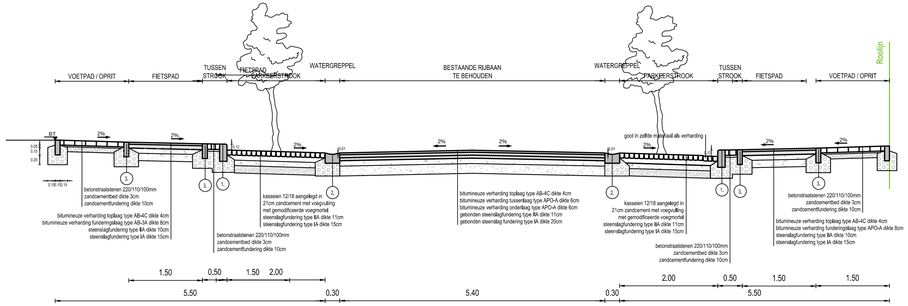

1. Trottoirband - type IA - 30(h)x15(b)>> thv bermen gepleatst met opstand 12cm
2. Kantstrook - type BE2 - 20(h)x30(b)
3. Trottoirband - type EI1 - 30(h)x10(b)

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

Secretaris

Het Provinciaal Bestuur

Provincie Oost-Vlaanderen

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjuilstraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 241 59 30
www.grontmij.be

Operational manager
ir. Björn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

I	2016-04-14	aanpassing LON-sleuf	FDV				
H	2016-03-23	Detailontwerp - aanpassingen	NDE				
F	2016-02-19	Detailontwerp - aanpassingen	NDE				
E	2015-06-03	Detailontwerp - aanpassingen	NDE				
D	2014-08-22	Detailontwerp	SRO				
C	2014-02-20	Indienen GVO	SRO				
B	2012/11/22	2° Opmaak typedwarsprofielen	SRO				
A	2012/07/13	1° Opmaak typedwarsprofiel	SRO	J	2016-06-27	Detailontwerp - aanpassingen	FDV
	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR		DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR

TYPEDWARSPROFIEL

AA BB CC

Pachtgoeddreef - Mariakerksesteenweg - Bassebeekstraat

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.19	304170	7	J

P:\Data\70\WPA\Productie\20_Studie\304170_1_TDP_01.dwg - P-IO 2016/06/27 13:55

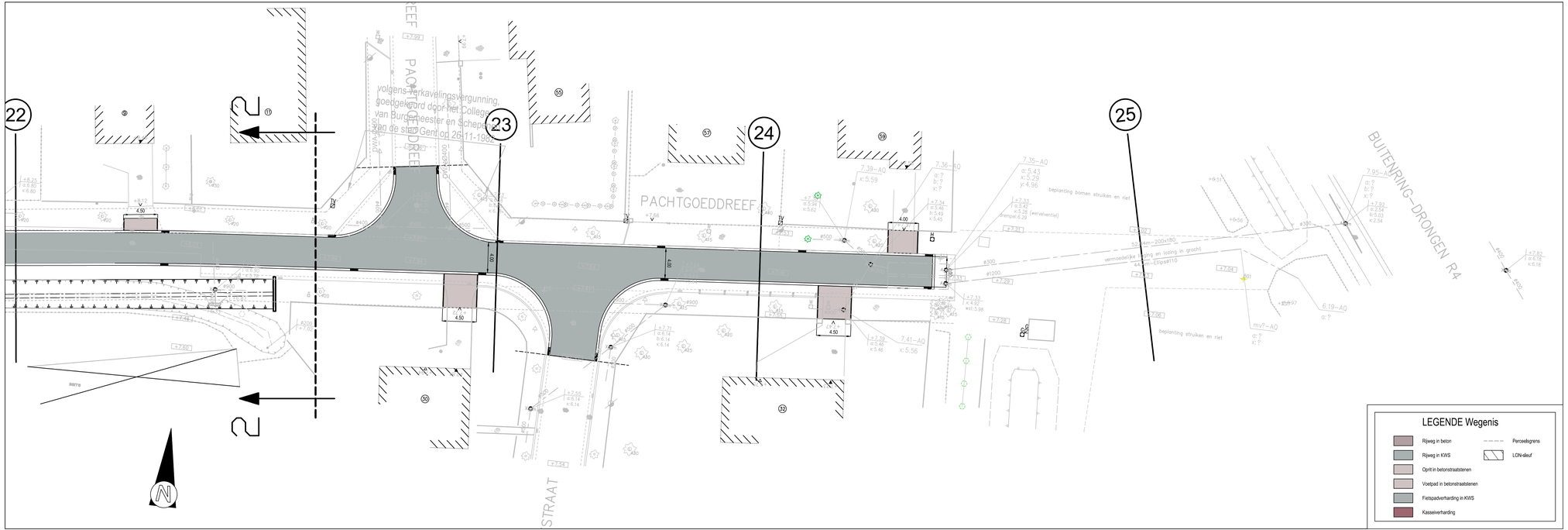

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10-123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 296 11 10
www.grontmij.be

Operational manager
ir. Bjorn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

H	2015-06-02	Detailontwerp - ontwerp	NDE				
G	2014-08-22	Detailontwerp	SRO				
F	2014-06-12	Aanpassingen fietspaden + riolering	SRO				
E	2014-02-20	Aanpassingen na GVO	SRO				
D	2013-10-25	Indienen GVO	SRO				
C	2012-11-16	Aanpassing nav bespreking dd. 23 aug. 2012	SRO				
B	2012-06-20	1° Opmaak wegenisplan (vervolg)	FDV				
A	2012-03-08	1° Opmaak wegenisplan	SRO	I	2016-04-27	aanpassing detailontwerp	NDE
	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR		DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR

GRONDPLAN

Ontworpen toestand wegenis
Pachtgoeddreef - Plan1

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.31	**304170**	**6.1**	**I**

P:\Dwg\TRANFRAG\Leefruit\20_Studie\GAV76_1_WEG_03.dwg - 6.1-H-20160427 14:56

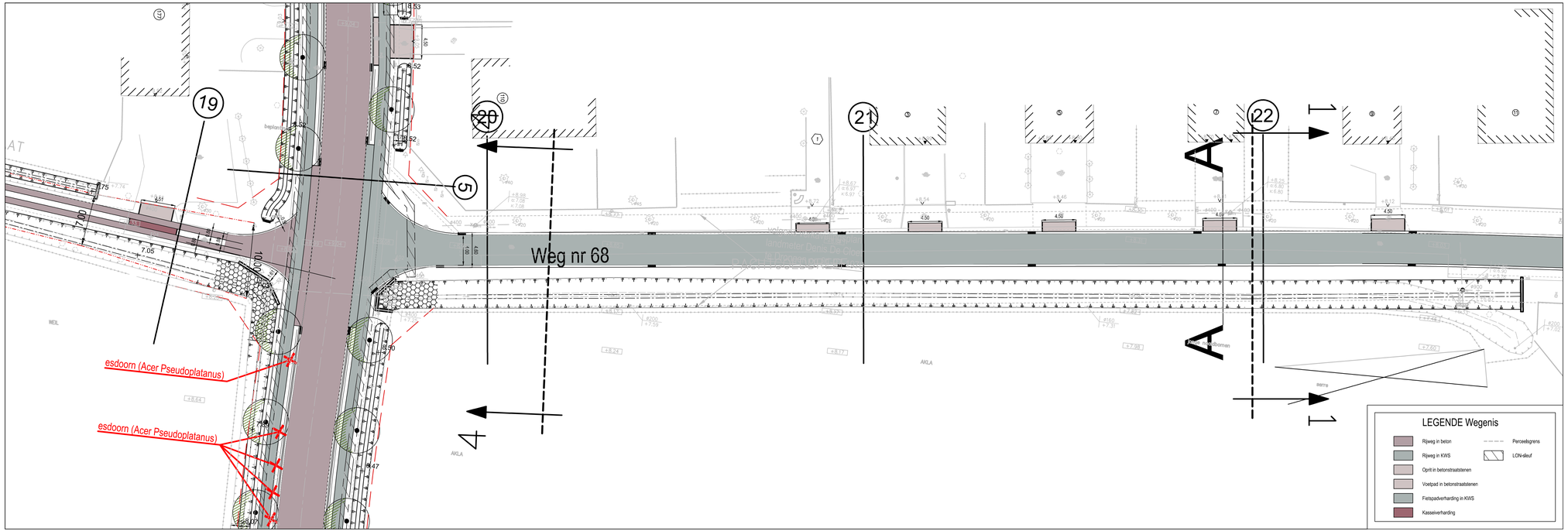

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 296 11 10
www.grontmij.be

Operational manager
ir. Bjorn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

H	2015-06-02	Detailontwerp - ontwerp	NDE				
G	2014-08-22	Detailontwerp	SRO				
F	2014-06-12	Aanpassingen fietspaden + riolering	SRO				
E	2014-02-20	Aanpassingen na GVO	SRO				
D	2013-10-25	Indienen GVO	SRO				
C	2012-11-16	Aanpassing nav bespreking dd. 23 aug. 2012	SRO				
B	2012-06-20	1e Opmaak wegenisplan (vervolg)	FDV	J	2016-04-27	aanpassing detailontwerp	NDE
A	2012-03-08	1e Opmaak wegenisplan	SRO	I	2016-04-14	aanpassing LON-sleuf	FDV
	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR		DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR

GRONDPLAN

Ontworpen toestand wegenis
Pachtgoeddreef - Plan2

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.31	304170	6.2	J

P:\304170\WFR\Wegenis\N28_Studie\GN170_1_WEG_01.dwg - 6.2-A2 [2016/04/27 14:07]

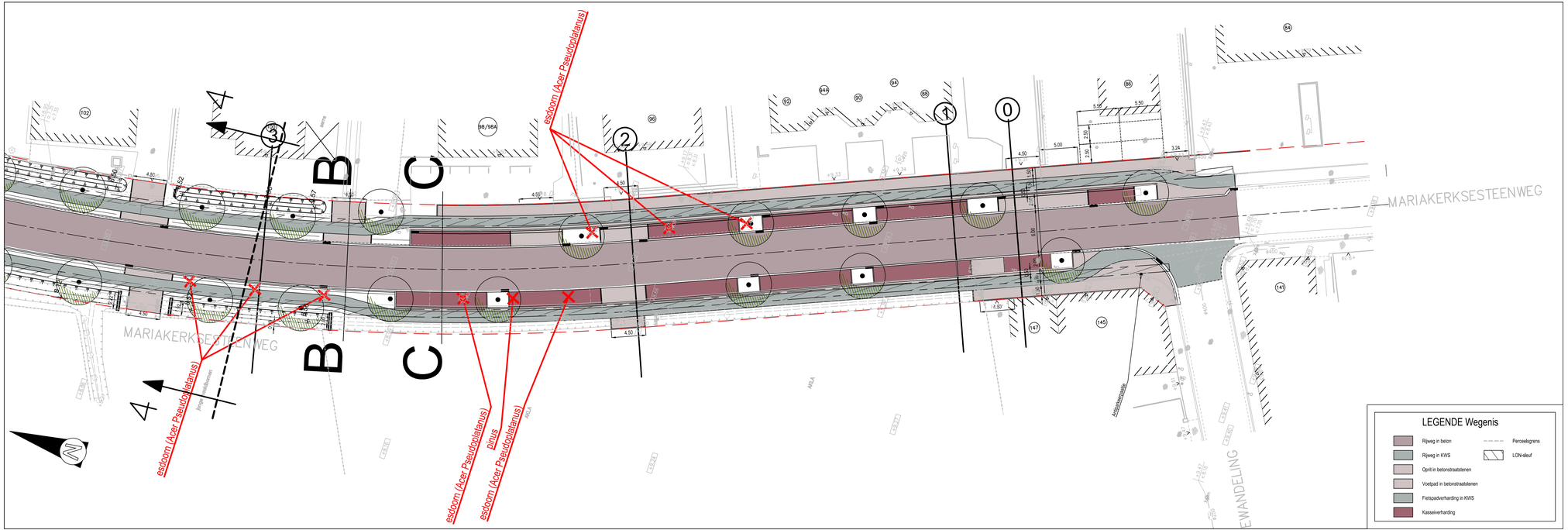

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 296 11 10
www.grontmij.be

Operational manager
ir. Björn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

H	2015-06-02	Detailontwerp - ontwerp	NDE				
G	2014-08-22	Detailontwerp	SRO				
F	2014-06-12	Aanpassingen fietspaden + riolering	SRO				
E	2014-02-20	Aanpassingen na GVO	SRO				
D	2013-10-25	Indienen GVO	SRO	L	2016-04-27	aanpassing detailontwerp	NDE
C	2012-11-16	Aanpassing nav bespreking dd. 23 aug. 2012	SRO	K	2016-04-14	aanpassing LON-sleuf	FDV
B	2012-06-20	1e Opmaak wegenisplan (vervolg)	FDV	J	2015-10-05	aanpassing rioleringsplan	NDE
A	2012-03-08	1e Opmaak wegenisplan	SRO	I	2015-06-23	aanpassing na IKZ	NDE
	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR		DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR

GRONDPLAN

Ontworpen toestand wegenis
Mariakerksesteenweg - Plan3

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.31	304170	6.3	L

P:\304170\WFA\Wegenis\ZUI_Studie\304170_1_MEO_01.dwg - 6.3-NL (2016/04/27 14:08)

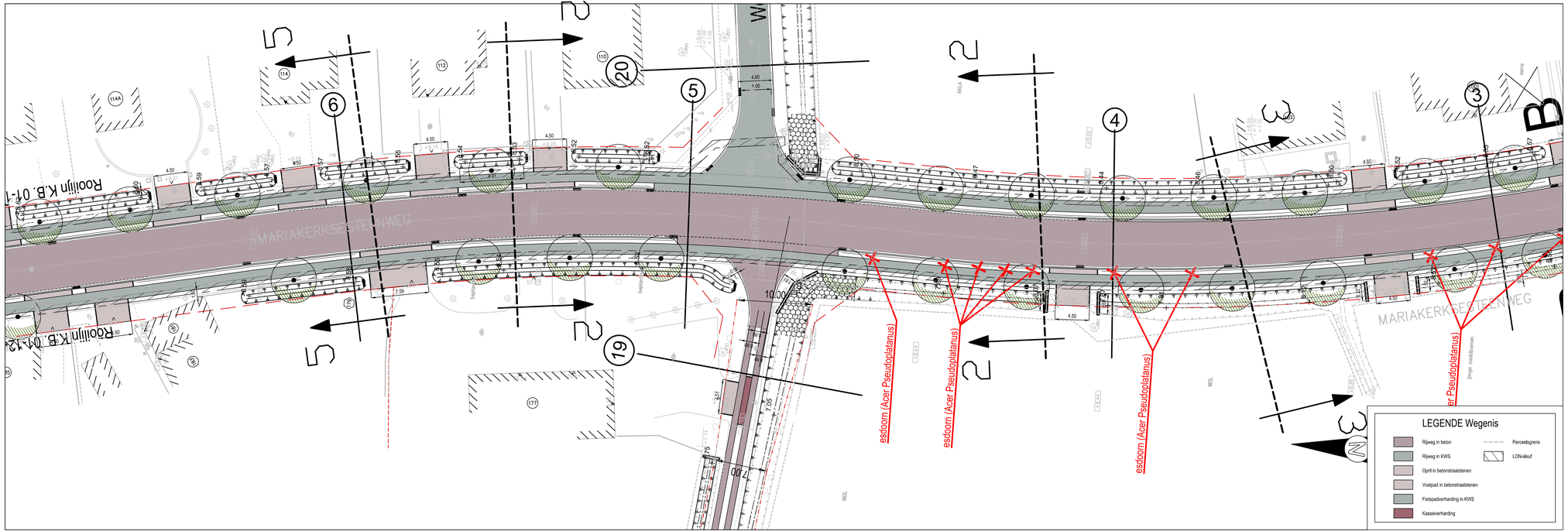

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 296 11 10
www.grontmij.be

Operational manager
ir. Björn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

H	2015-06-02	Detailontwerp - ontwerp	NDE				
G	2014-08-22	Detailontwerp	SRO				
F	2014-06-12	Aanpassingen fietspaden + riolering	SRO				
E	2014-02-20	Aanpassingen na GVO	SRO				
D	2013-10-25	Indienen GVO	SRO				
C	2012-11-16	Aanpassing nav bespreking dd. 23 aug. 2012	SRO				
B	2012-06-20	1e Opmaak wegenisplan (vervolg)	FDV	J	2016-04-27	aanpassing detailontwerp	NDE
A	2012-03-08	1e Opmaak wegenisplan	SRO	I	2016-04-14	aanpassing LON-sleuf	FDV
	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR		DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR

GRONDPLAN

Ontworpen toestand wegenis
Mariakerksesteenweg - Plan4

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.31	304170	6.4	J

P:\304170\WFR\Rioolaanlei\06_Studie\304170_1_WE01_01.dwg - 9-4-R2-[2016/04/27 14:58]

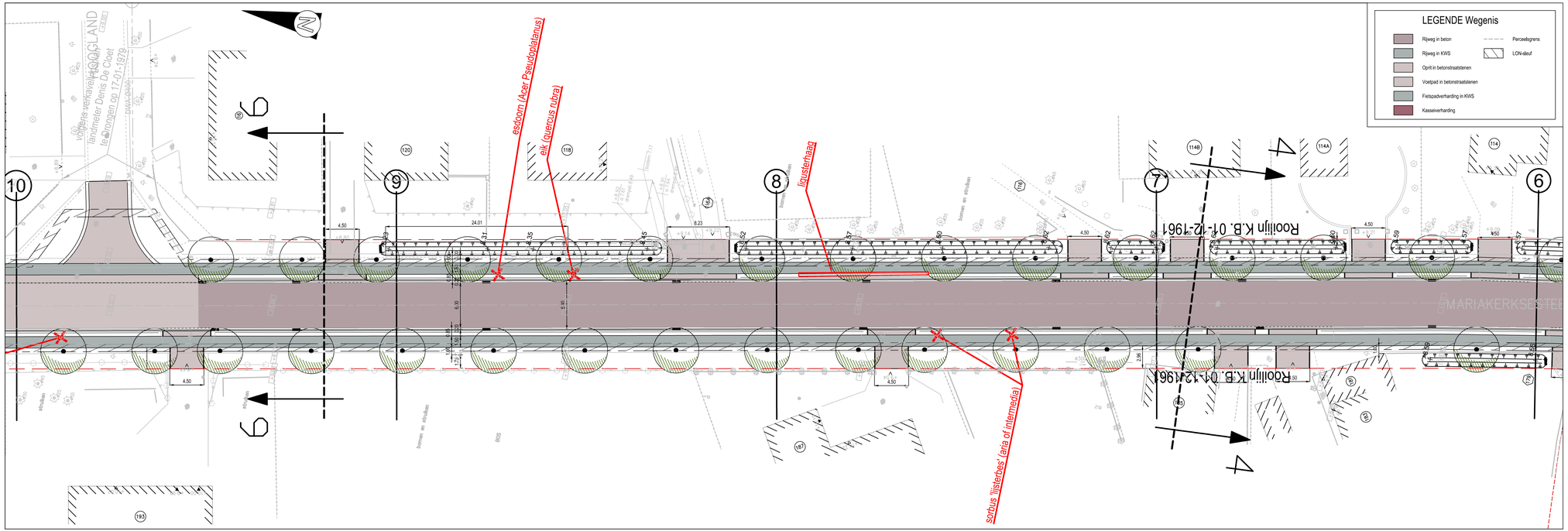
LEGENDE Wegenis
Rijweg in beton
Rijweg in KWS
Oprit in betonstraatstenen
Voetpad in betonstraatstenen
Fietspadverharding in KWS
Kasseiverharding
Perceelsgrens
LON-sleuf
esdoorn (Acer Pseudoplatanus)
eik (quercus rubra)
liguisterhaag
sorbus tilisiertes / aria of intermedia)
Rooilijn K.B. 01-12-1961
Rooilijn K.B. 01-12-1961
MARIAKERKSESTEE
10
9
8
7
6
4
4
114B
114A
114
120
118
116
126
128
130
132
134
136
138
140
142
144
146
148
150
152
154
156
158
160
162
164
166
168
170
172
174
176
178
180
182
184
186
188
190
192
194
196
198
200
202
204

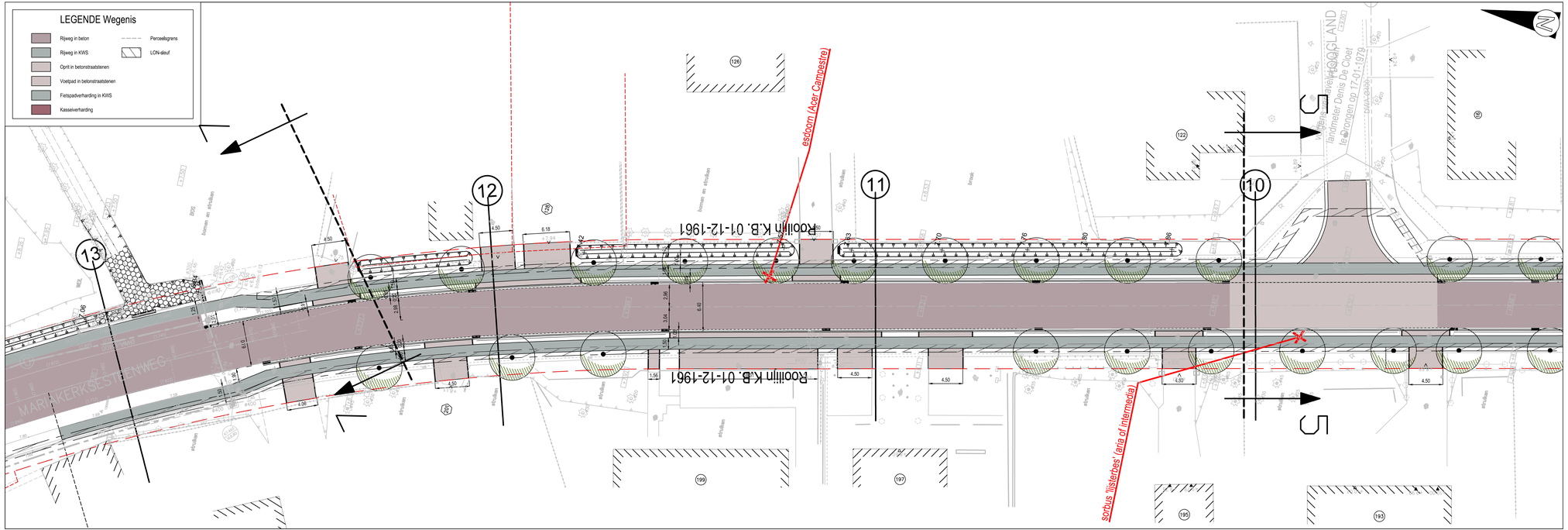

Stad Gent
Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

Secretaris

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Eltjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 296 11 10
www.grontmij.be

Operational manager
ir. Björn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

H	2015-06-02	Detailontwerp - ontwerp	NDE				
G	2014-08-22	Detailontwerp	SRO				
F	2014-06-12	Aanpassingen fietspaden + riolering	SRO				
E	2014-02-20	Aanpassingen na GVO	SRO				
D	2013-10-25	Indienen GVO	SRO				
C	2012-11-16	Aanpassing nav bespreking dd. 23 aug. 2012	SRO				
B	2012-06-20	1e Opmaak wegenisplan (vervolg)	FDV	J	2016-04-27	aanpassing detailontwerp	NDE
A	2012-03-08	1e Opmaak wegenisplan	SRO	I	2016-04-14	aanpassing LON-sleuf	FDV
	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR		DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR

GRONDPLAN

Ontworpen toestand wegenis
Mariakerksesteenweg - Plan6

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.31	304170	6.6	J

P:\304170\WFA\Grondplan\06_Studie\304170_1_WEG_01.dwg - 8-6-R2-[2016]04-27 14:00

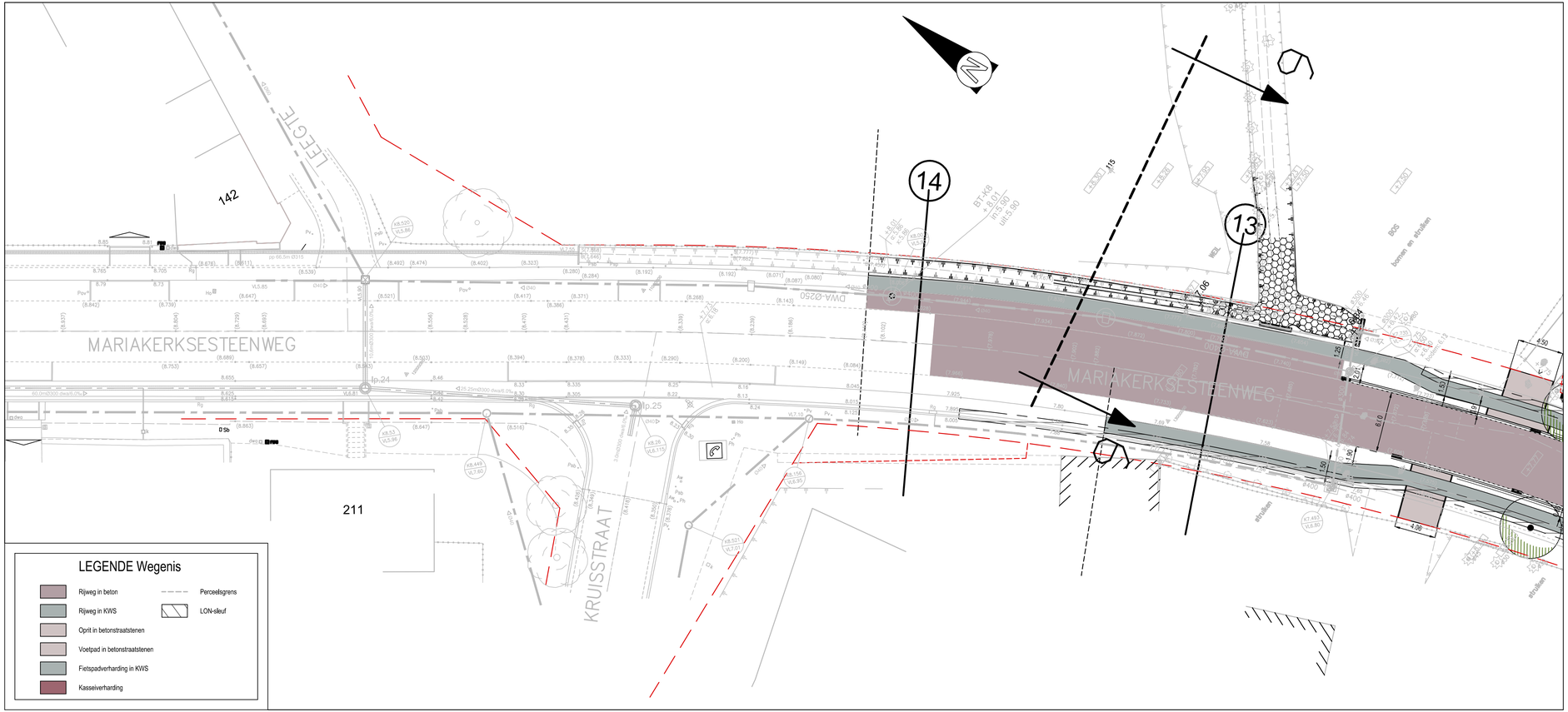

Stad Gent

Gelezen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

TMVW cvba

Stropstraat 1
B-9000 Gent

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 296 11 10
www.grontmij.be

Operational manager
ir. Björn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

H	2015-06-02	Detaillontwerp - ontwerp	NDE				
G	2014-08-22	Detaillontwerp	SRO				
F	2014-06-12	Aanpassingen fietspaden + riolering	SRO				
E	2014-02-20	Aanpassingen na GVO	SRO				
D	2013-10-25	Indienen GVO	SRO				
C	2012-11-16	Aanpassing nav bespreking dd. 23 aug. 2012	SRO				
B	2012-06-20	1° Opmaak wegenisplan (vervolg)	FDV	J	2016-04-27	aanpassing detaillontwerp	NDE
A	2012-03-08	1° Opmaak wegenisplan	SRO	I	2016-04-14	aanpassing LON-sleuf	FDV
	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR		DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR

GRONDPLAN

Ontworpen toestand wegenis
wegenis (plan7)

FASE	SCHAAL	PLANOPP. (m^2)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.25	**304170**	**6.7**	**J**

P:\304170\INFRA\Grafisch\20_Studie\304170_I_WEG_01.dwg - 6.7-RJ (20160427.1441)

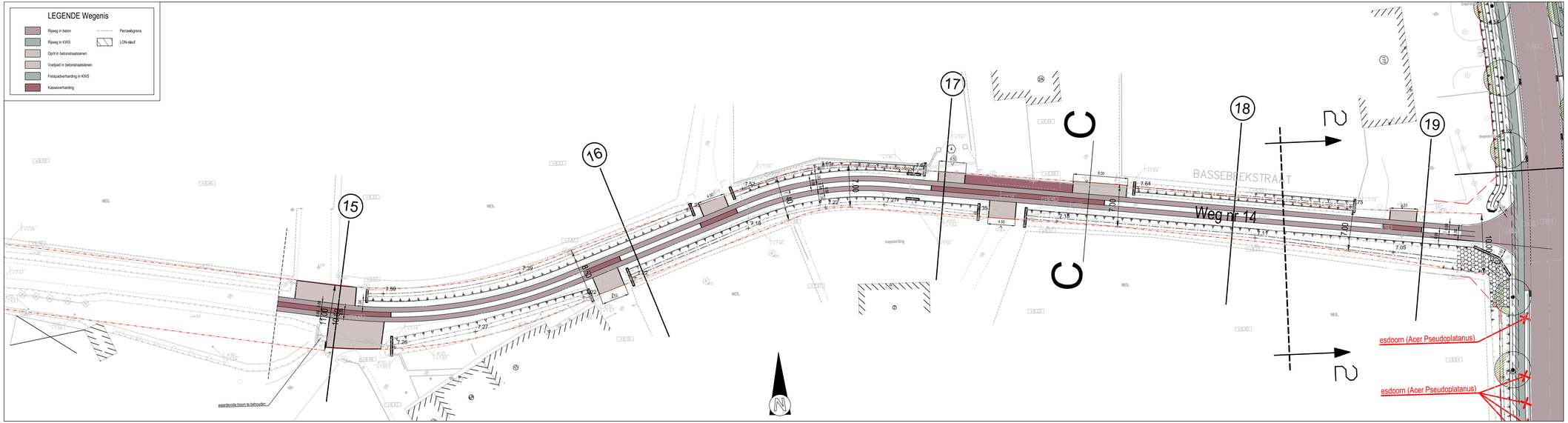

Stad Gent
Gekozen en goedgekeurd door de gemeenteraad in zitting van:

De Burgemeester

Secretaris

STAD GENT

Woodrow Wilsonplein 1
B-9000 Gent
tel. 09 266 77 51
fax. 09 266 77 99

TMVW cvba
Stropstraat 1
B-9000 Gent

Provincie Oost-Vlaanderen

Oost Vlaanderen
Stad Gent

ZUI-10/123
Bassebeekstraat - Mariakerksesteenweg

SWECO
Vestiging Gent
Elfjulistraat 43
B-9000 Gent
T +32 9 241 59 20
F +32 9 296 11 10
www.grontmij.be

Operational manager
ir. Björn Pirson

Projectleider
ing. Veerle Vancayzeele

H	2015-06-02	Detailontwerp - ontwerp	NDE				
G	2014-08-22	Detailontwerp	SRO				
F	2014-06-12	Aanpassingen fietspaden + riolering	SRO				
E	2014-02-20	Aanpassingen na GVO	SRO				
D	2013-10-25	Indienen GVO	SRO				
C	2012-11-16	Aanpassing nav bespreking dd. 23 aug. 2012	SRO				
B	2012-06-20	1e Opmaak wegenisplan (vervolg)	FDV	J	2016-04-27	aanpassing detailontwerp	NDE
A	2012-03-08	1e Opmaak wegenisplan	SRO	I	2016-04-14	aanpassing LON-sleuf	FDV
-	DATUM	HISTORIEK	TEKENAAR	DATUM	HISTORIEK		TEKENAAR

GRONDPLAN
Ontworpen toestand wegenis
wegenis (plan8)

FASE	SCHAAL	PLANDIM (m²)	PROJECTNUMMER	PLANNUMMER	UITGAVE
ONTWERP	1/250	0.44	**304170**	**6.8**	**J**

P:\304170\WRK\Wegen\ZUI\D_Stad\6\304170_1_WEG_01.dwg - S.8 PC (2016/04/27 14:02)

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen. De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad van het archeologische erfgoed. Omdat het projectgebied Mariakerksesteenweg gekenmerkt worden door een lage densiteit aan bebouwing heeft het bureau-onderzoek als bijkomend doel de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied te kennen. Daarvoor wordt bijzondere aandacht besteed aan de relevante ecologische en aardkundige gegevens en bronnen. **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen in het assessmentrapport.**

- Tertiair geologische kaart van Vlaanderen
- Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosiekaart
- Bodemgebruikskaart

2.1.6.3 Bekende archeologische vindplaatsen

Dit wijst op vindplaatsen waar de fysieke neerslag van menselijke activiteiten uit het verleden reeds werd vastgesteld en gedocumenteerd. Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het projectgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd evenals diverse wetenschappelijke literatuur; bestaande uit voornamelijk door Stadsarcheologie Gent opgebouwde en bestudeerde archeologische ensembles en bewaard in De Zwarte Doos. Dit werd aangevuld met het raadplegen van de Inventaris Onroerend Erfgoed (erfgoedobjecten), de Inventaris van de beschermde archeologische sites en de Inventaris van de beschermde monumenten, landschappen en stadsgezichten; en de Inventaris van de walsites (de door Stadsarcheologie Gent opgemaakte en bijgehouden inventaris van alle op cartografie voorkomende sites met walgracht op grondgebied Gent). **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen in het assessmentrapport.**

2.1.6.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties.

Het projectgebied Mariakerksesteenweg werd in het verleden gekenmerkt door een lage densiteit aan bebouwing. Met dit bureau-onderzoek wordt alsnog gepoogd de evolutie van eventuele historische bebouwing te kennen, in casu hoeves. Om bij deze casus inzicht te verwerven over de archeologische indicatoren in het plangebied werd onderstaand historisch kaartmateriaal geanalyseerd. **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen in het assessmentrapport.**

Panorama op Gent, 1534
Kaart van Jacob van Deventer, midden 16de eeuw
Kaart van Braun en Hogenberg, 1572

Kaart van Horenbault, 1619
Kaart van Hondius, 1641
Kaart van Ferraris, 1771-1777
Kaart van G. Goethals, 1796
Atlas der Buurtwegen, 1843-1845
Primitief kadaster, ca. 1830
Popp Kadasterkaarten, 1842-1879
Kaart van P. en L. Gérard (1855)
Kaart van Gevaert en Van Impe (1878)
Plattegrond van Gent door Compijn & Soenen (1912)
Luchtfoto, 2015

2.1.6.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van de planlocatie bepaalt in belangrijke mate de gaafheid en bewaringsgraad van het archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kunnen verslagen van bodemonderzoeken of informatie uit de aardwetenschappelijke kaarten een grote rol spelen bij het correct inschatten van de aanwezigheid en van de bewaringstoestand van de archeologische resten. **Telkens werden de relevante bronnen weerhouden en opgenomen in het assessmentrapport.**

Kadasterkaart
topografische kaart (1981)
orthogonale luchtfoto
Projectplannen

2.2 Assessmentrapport

In dit assessmentrapport wordt alle beschikbare en van nut zijnde informatie uit het bureau-onderzoek samengebracht. Deze informatie dient als basis voor een gemotiveerde archeologische kijk op de eventueel aanwezige archeologische erfgoedwaarden en de uit te voeren acties.

2.2.1 Beschrijving aardwetenschappelijke gegevens

2.2.1.1 Geologie

Geologisch gezien ligt Drongen binnen de Vlaamse vallei[1]. Gedurende het Riss- en Wurm- interglaciaal kon de Schelde een diepe vallei uitgraven door middel van erosie in het gebied tussen Leie en Schelde. De bodem van deze vallei werd bedekt met een laag kleiig zand met zeeschelpen die uit de binnendringende Noordzee werd afgezet. Gedurende de laatste ijstijd werd vanuit de volledig droog liggende Noordzee zand aangevoerd waarbij de vallei door deze dekzanden werd opgevuld. In de streek van Drongen en Nevele werden vooral leemhoudende materialen afgezet. Vanaf het einde van het Wurm-glaciaal konden de rivieren insnijden en valleien vormen. In deze laatglaciale periode geraken vele pas gevormde valleien terug opgevuld en ontstaan langgerekte zandige ruggen. Ook aan de randen van de Vlaamse vallei ontstaat een opwaaien van zandig materiaal uit het valleigebied dat op hogere randen wordt vastgelegd. Bij het begin van het Holoceen was de Vlaamse vallei opgevuld. Door een daling van het grondwater kwamen grote oppervlakten droog te liggen, met als resultaat Boreale zandverstuivingen. Deze stuifzanden doen verschillende stuifzandkoppen en ruggen ontstaan. In het Atlanticum werden de valleigronden regelmatig door de rivieren overspoeld, hierbij werd rivierklei aangevoerd en afgezet. Het Leie-alluvium met een intense veenvorming is hiervan het resultaat. In de alluviale vallei van de Leie komen verschillende Pleistocene opduikingen voor (donken), onder andere de Assels, en de Valkenhuisdonk.

Voor geologen zijn dekzanden een geomorfologisch fenomeen, typisch voor een periglaciaal rivierenlandschap[2]. Tijdens de laatste ijstijd, vooral in het Laat-Glaciaal, waren de omstandigheden gunstig voor windwerking zoals men dit vandaag kan waarnemen in de woestijn of aan onze kust. Wind is namelijk in staat klei en silt weg te blazen, en de grovere en zwaardere fracties, zoals zand, over te houden. Bij het smelten van de permafrost, de permanent bevroren bodem, in de korte zomer, werden op die manier in de rivierbeddingen van de Leie- en Scheldevallei grote hoeveelheden sediment gesorteerd. Bovendien volgde op het verdwijnen van de permafrost een daling van de grondwatertafel, waardoor de infiltratie van regenwater mogelijk werd. Omdat zand net iets te zwaar is om over grote afstanden te worden verplaatst, ontstonden lokaal in de rivierbeddingen kleine en grote rivierduinen, overwegend aan de oostelijke valleiflank. Binnen en buiten de rivierbedding vormden zich tevens verschillende kleine en grote dekzandruggen.

Dekzanden zijn zandige eolische afzettingen die hoofdzakelijk ontstaan zijn uit oudere rivierafzettingen. Het zijn goed gesorteerde zanden met een korrelgroottemediaan van 150 tot 210 µm en die als een deken over de oudere afzettingen liggen. Vaak vormen ze zwak uitgesproken bulten in het landschap. Zowel in Nederland (Noord-Brabant en Gelderse Vallei) als in Vlaanderen is het voorkomen van deze dekzandruggen goed gekend. De meeste dekzanden werden door de mens ingericht als kouters. Typisch voor de dekzanden is het voorkomen van keienvloertjes (deflatiehorizonten), omdat grint en keien door de wind niet worden verplaatst. Op bodemkaarten worden ze gekarteerd als zandleembodems. Men vermoedt een Laat-Glaciale ouderdom. In en rond Gent zijn, dankzij de

[1] BOCKSTAEL, P., *Archeologisch onderzoek in de gemeente Drongen bij Gent*, (*Onuitgegeven licentiaatsthesis*), 1984, Gent, p. 31-32.
[2] GELAUDE, F., *Gent. Rivierduinen en dekzandruggen,* (*Erfgoedmemo,* nr. 44)*,* Gent, 2010.

kwartairkaart, minstens een vijftal dekzandruggen te identificeren. Ten noorden van de Blandijnberg ligt een dekzandrug: de Kouter en de Zandberg. Een tweede dekzandrug, ten oosten van Gent, komt overeen met de Sint-Baafskouter. Ten zuidoosten heeft men de dekzandrug van Ledeberg. Bij Ekkergem vindt men een kleine, lage dekzandrug. En tenslotte ligt er een grote dekzandrug ten westen van Gent: Mariakerkekouter. Nadien tot in recentere periodes had de wind nog vrij spel op rivierduinen en onbedekte zandruggen. Het materiaal bleef zich eolisch verplaatsen, het landschap veranderde echter niet meer drastisch van uitzicht.

Het tertiaire substraat bestaande uit subhorizontale zandige en kleiige lagen van mariene oorsprong was tijdens het uitschuren van de Vlaamse Vallei in het begin van het Kwartair (Pleistoceen) aan erosie onderhevig. De Blandijnberg ontsnapte aan die erosie en vormt zo een tertiaire getuigenheuvel, bedekt met Bartoon-klei. In de vallei zelf is veel van het tertiair weg geërodeerd en later door kwartaire afzettingen bedekt. Ten zuiden van de Blandijnberg bestaat het tertiair substraat uit Paniseliaan (klei-zandcomplex) of Ieperiaan (zand) dat op een diepte van minder dan 2 m kan aangetroffen worden. Elders rond de stad ligt het tertiaire substraat (ten noorden van de stad is dit het lid van Vlierzele) onder een dik Kwartair dek bedolven (dikwijls meer dan 20 m). De kwartaire afzettingen, die uniform het tertiaire substraat bedekken, werden in verschillende perioden afgezet. Tijdens de Würmijstijd werd het jong-pleistocene zand (dekzand), niveo-eolisch afgezet. Deze dekzandlaag heeft een dikte van 80 tot 150 cm. In de erop volgende zachtere periode werden hierin door Schelde, Leie en bijhorende beken de valleien dieper uitgesleten. Tijdens de koudere droge periodes in het Epi-pleistoceen werd zandig materiaal vanuit deze valleien opgestoven en vormde lokale dekzandophogingen. Dit zijn de locaties die met kouters in verband gebracht kunnen worden. Deze lokale dekzanden zijn te vinden net buiten de valleiranden.

Het Lid van Vlierzele[3] bestaat voornamelijk uit fijn zand, duidelijk horizontaal of kruisgewijs gelaagd, soms homogeen, met veel tubulaties. Naar onder toe gaat het over in een meestal homogeen, kleiig zeer fijn zand, met kleine kleilensjes. Bovenaan komen gedifferentieerde kleilagen met humeuze intercalaties voor. De afzetting bevat slechts weinig macrofossielen. Harde zandsteenbanken komen regelmatig voor; ze vallen soms uiteen in dunne plakketten. Het Lid van Vlierzele dagzoomt in het midden en het noorden van de provincies Oost- en West-Vlaanderen (ten noorden van de ontsluitingszone van het Lid van Pittem), en in het noordwesten van de provincie Brabant. Het komt voor op enkele toppen van de zuid-vlaamse heuvels. Op de vroegere Geologische Kaart is het aangeduid als Pld. Het Lid van Vlierzele ontsluit in een groot deel van het noorden van het kaartblad Gent (22). Ook op de heuveltoppen in het zuiden van het kaartblad werd het Lid van Vlierzele dadelijk onder de kwartaire bedekking aangetroffen. Opmerkelijk is wel dat de dikte op de heuveltoppen gereduceerd is tot een tiental meter, terwijl meer noordelijk de dikte 15 tot 20 m bedraagt. Opvallend is ook de overgang van een meer zandig karakter in het westen naar een meer kleihoudend zand in het oosten. Deze overgang gaat gepaard met het uitwiggen van (of eventueel versmelten met) het onderliggend Lid van Pittem. Boorbeschrijvingen, maar vooral de interpretatie van diepsonderingen, laten toe het meer kleihoudende Lid van Vlierzele nog verder onder te verdelen in drie pakketten. Het centraal deel is sterk kleihoudend, terwijl het bovenste deel als homogeen zandig en het onderste deel als heterogeen zandig gekarakteriseerd kan worden.

Onder het Lid van Vlierzele wordt een pakket van kleihoudend zand tot zandhoudende klei aangetroffen, dat het Lid van Pittem vormt. Plaatselijk komen hierin zandsteenbanken voor die soms zeer veel fossielafdrukken bevatten. In het westen van het kaartblad is dit lid nog min of meer te onderscheiden van het bovenliggend Lid van Vlierzele. Meer oostelijk vormt dit onderscheid een probleem. Schijnbaar gaan deze twee leden over in één pakket dat voornamelijk zandhoudend is.

[3] www.dov.vlaanderen.be

Vooral in boorbeschrijvingen wordt dit pakket als één geheel gezien. In de kartering werd dit pakket door zijn overwegend zandig karakter geïnterpreteerd als het Lid van Vlierzele.

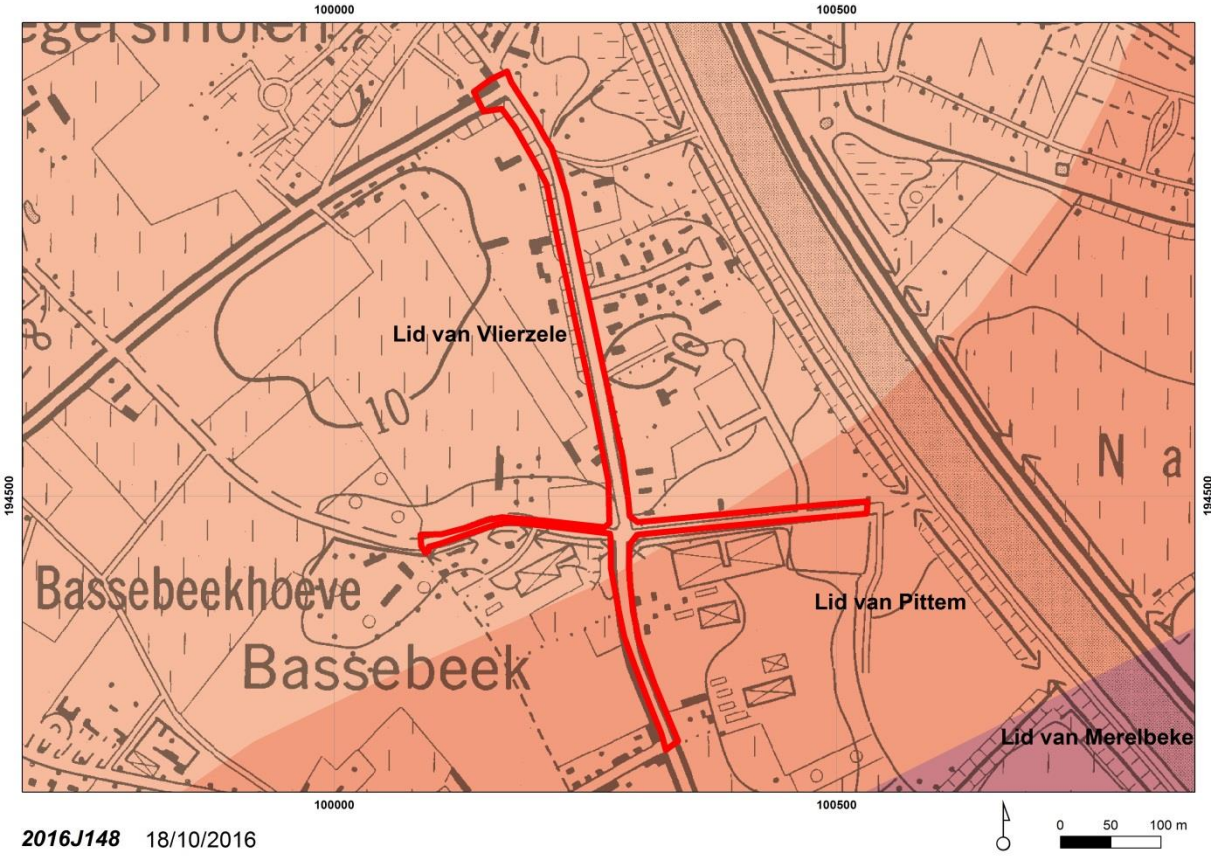

Plan 20: De projectzone aangeduid op de Tertiaire geologische kaart (MVG dep EWBL afd. natuurlijke rijkdommen & energie)

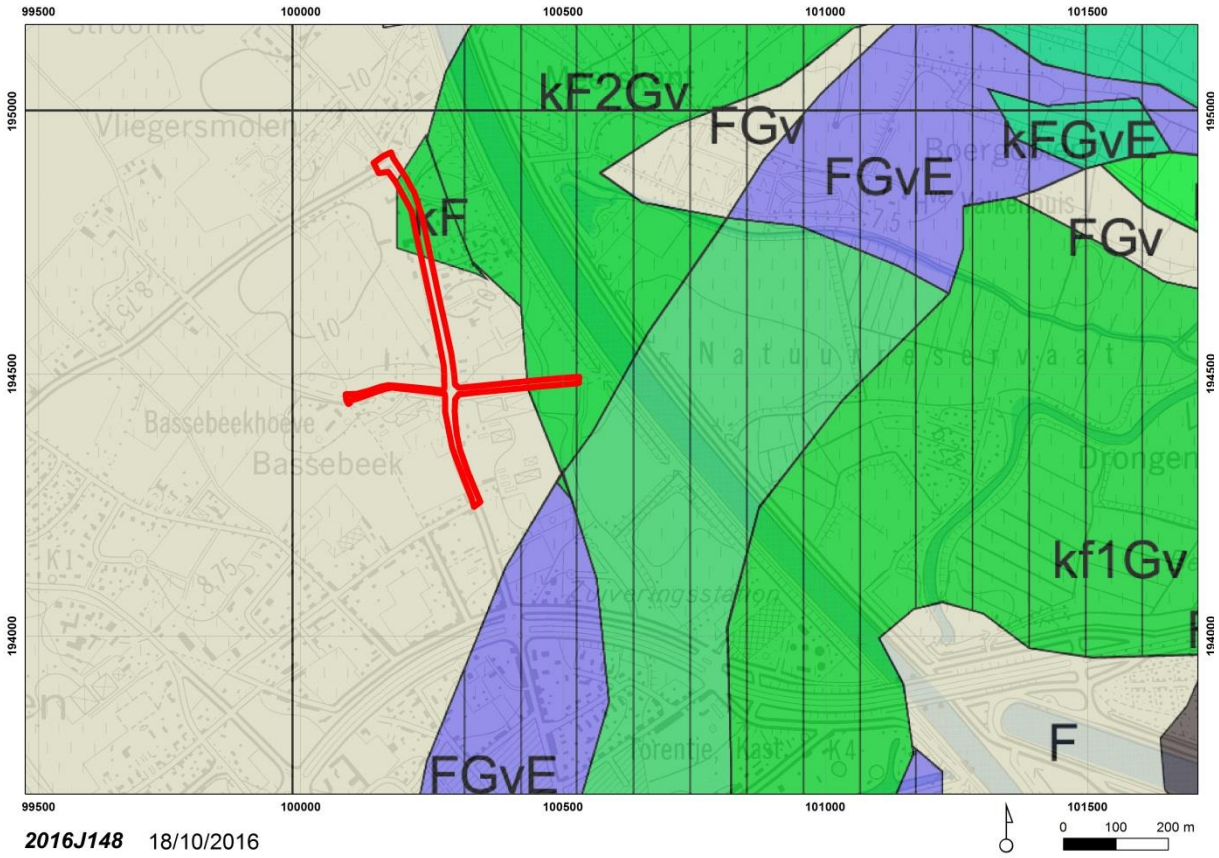

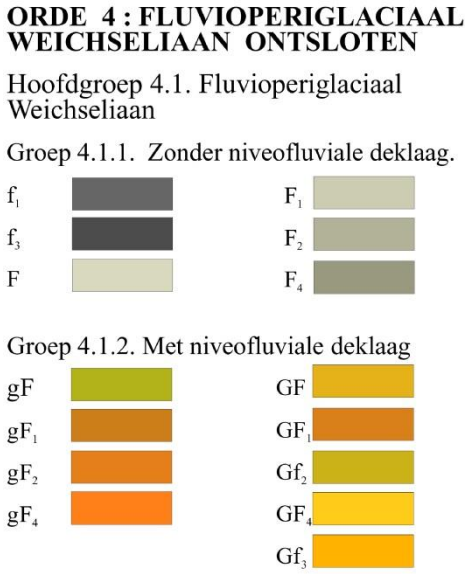

Plan 21: De projectzone aangeduid op de Kwartair geologische kaart. Het projectgebied is voornamelijk Fluvio-Periglaciaal Weichseliaan zonder niveofluviale deklaag ontsloten (F) (dov.vlaanderen.be)

2.2.1.2 Bodem

2.2.1.2.1 Bodemtypes[4]

De Mariakerksesteenweg is grotendeels ingekleurd als droge zandbodem; de Bassebeekstraat als vochtige zandleembodem en de Pachtgoeddreef als vochtige zandbodem.

[4] SYS, C. & VANDENHOUT, H., *Verklarende tekst bij het kaartblad Gent 55 W, Bodemkaart van België*, Centrum voor bodemkartering, 1963.

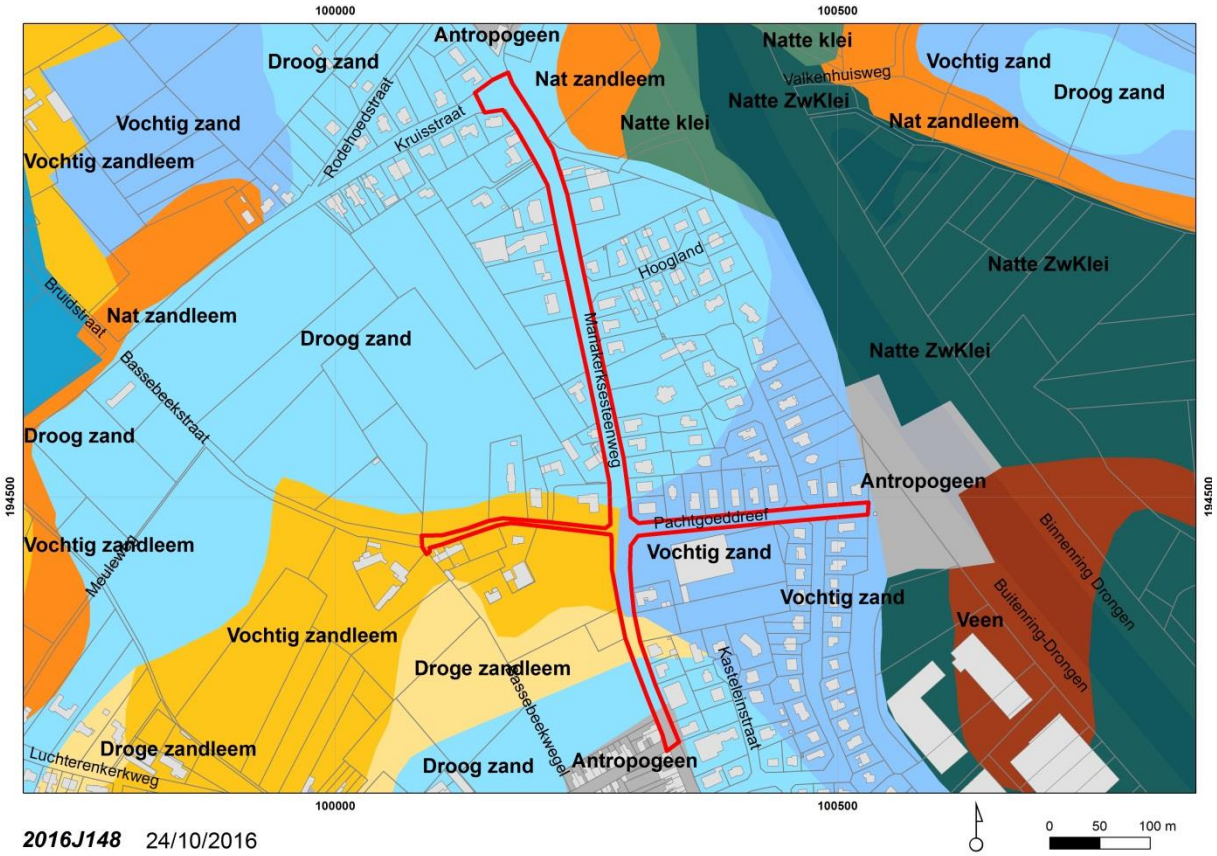

Plan 22: Het projectgebied ingekleurd op de bodemkaart (AGIV)

<u>2.2.1.2.2 Bodem, bodemerosie, bodemgebruik en bodemverstoring</u>

Op de bodemkaart is de plek voornamelijk ingekleurd als zandige bodemtypes. Bodemerosie en bodemgebruikskaart leveren voor deze omgeving bebouwing en weiland en geen informatie over erosie.

Verdergaand op de weergave van deze zone op de verschillende gebruikte historische kaarten (Ferrariskaart (1771-1778), de Atlas der Buurtwegen (1843-1852) en de Kaart Vandermaelen uit 1856) (zie verder) tonen zij duidelijk het open karakter van de projectzone, met op het kruispunt Mariakerksesteenweg-Bassebeekstraat een woonwijk. Op de luchtfoto (foto 1) is duidelijke te zien hoe langs de Mariakerksesteenweg en Pachtgoeddreef de percelen ingevuld worden door open bebouwing. Langs de Bassebeekstraat is de percelering van de oude wijk *Basbecke/Basebeek/Basbeke* nog afleesbaar (zie verder).

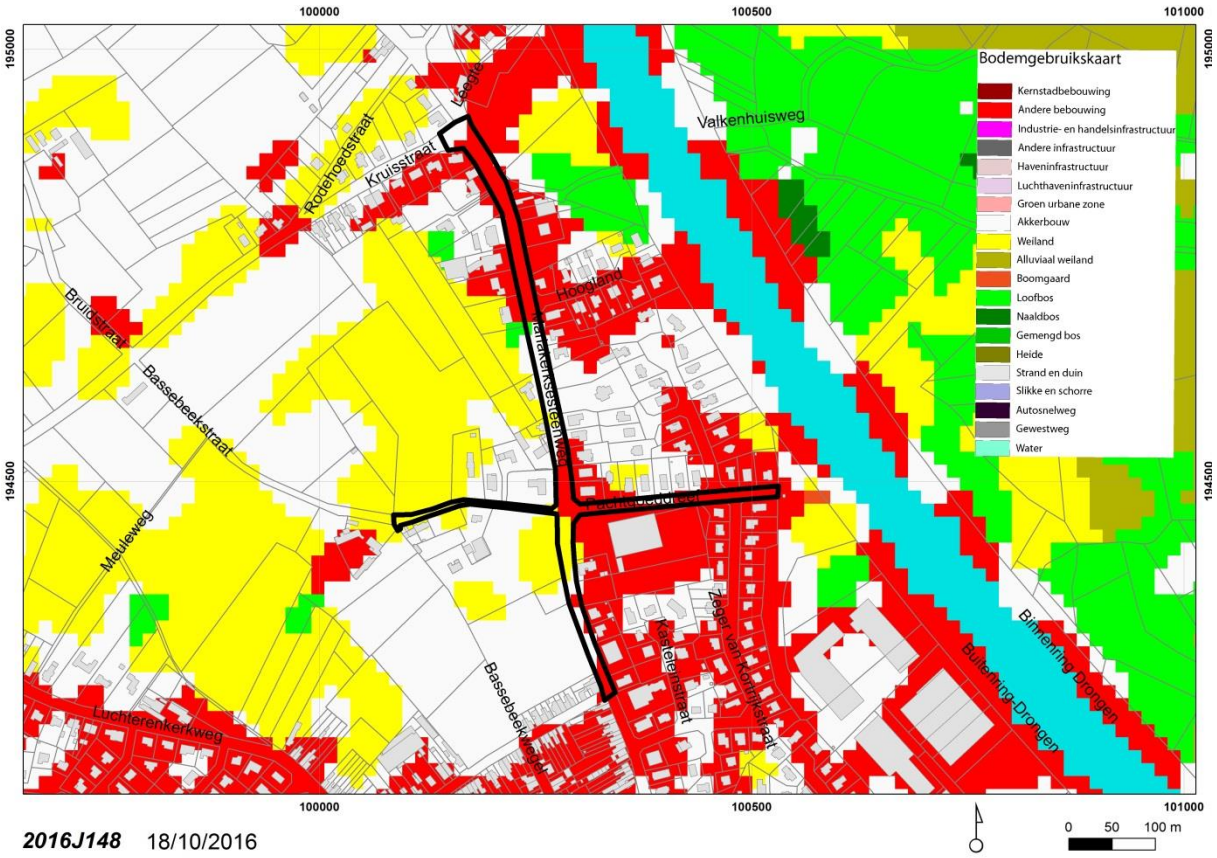

Plan 23: Bodemgebruikskaart(AGIV)

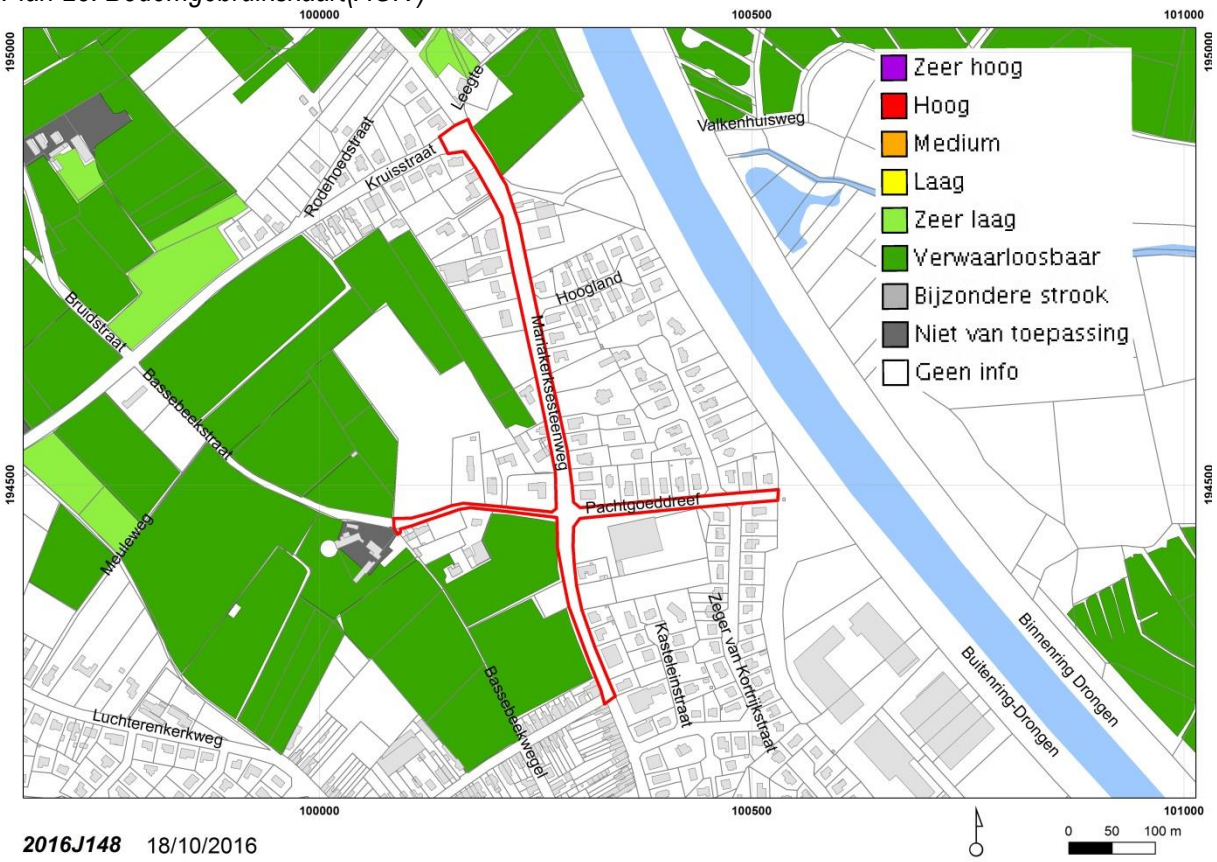

Plan 24: Bodemerosiekaart (Geopunt Vlaanderen)

2.2.1.3 Topografie en hydrografie

Rivierduinen en dekzandruggen waren een wezenlijk onderdeel van het landschap bij het ontstaan en de vroege ontwikkeling van de stad Gent[5]. Zo werd de oudste portus of middeleeuwse handelsstad aangelegd op een dekzandrug (Zandberg), terwijl aan de oostzijde (Sint-Baafsdorp) en in het westen (Ekkergem en Brugse Poort) de rivierduinen en dekzandruggen aan de bewoners de kans boden om in of naast de winterbedding van een rivier toch een veilige woonplaats te bouwen. Terwijl de Sint-Pietersabdij gevestigd is op de Blandijnberg, ligt de Sint-Baafsabdij op het westelijke uiteinde van een dekzandrug. Op de vlakke delen van de dekzandruggen met zandleem werden kouters ontwikkeld, zoals de Sint-Baafskouter, de Mariakerkekouter en de Kouter in het centrum van Gent. Door deze landbouwactiviteiten werden meerdere rivierduinen genivelleerd, waardoor ze definitief uit het landschap verdwenen.

Drongen is een deelgemeente van Gent en wordt in het zuiden begrensd door Sint-Denijs-Westrem, Afsnee, Sint-Martens-Latem en Sint-Martens-Leerne, in het westen door Vosselaere, Landegem en Merendree, in het noorden door Lovendegem, Vinderhoute en Mariakerke en Gent in het oosten. De Leie (in het zuiden), Meirebeek (in het westen) en Kalebeek of Gavergracht (in het noorden) vormen natuurlijke begrenzingen. Deze deelgemeente bestaat voor een groot deel uit landbouwgronden en weilanden aan de Leie-oevers. Enkele landschappelijk belangrijke gebieden zoals de Bourgoyen en Ossemeersen vormen trouwens een brede scheidingsgordel met Gent. De huidige gemeente Drongen bestaat uit twee kernen, namelijk Drongen en Baarle, waarvan deze laatste tot in 1805 een zelfstandige gemeente was.

De projectzone situeert zich op de dekzanden op de rand van het Leie-alluvium in het oosten en de Kale-vallei in het noorden. De Pachtgoeddreef liep voor het graven van de Ringvaart dood op de Bourgoyen. De straten die het projectgebied omvatten zijn in oorsprong landelijke wegen.

Het landschap van Drongen is licht golvend (7-10 m), behalve in het alluviale Leiedal (6-7 m).

[5] GELAUDE, F., 2010.

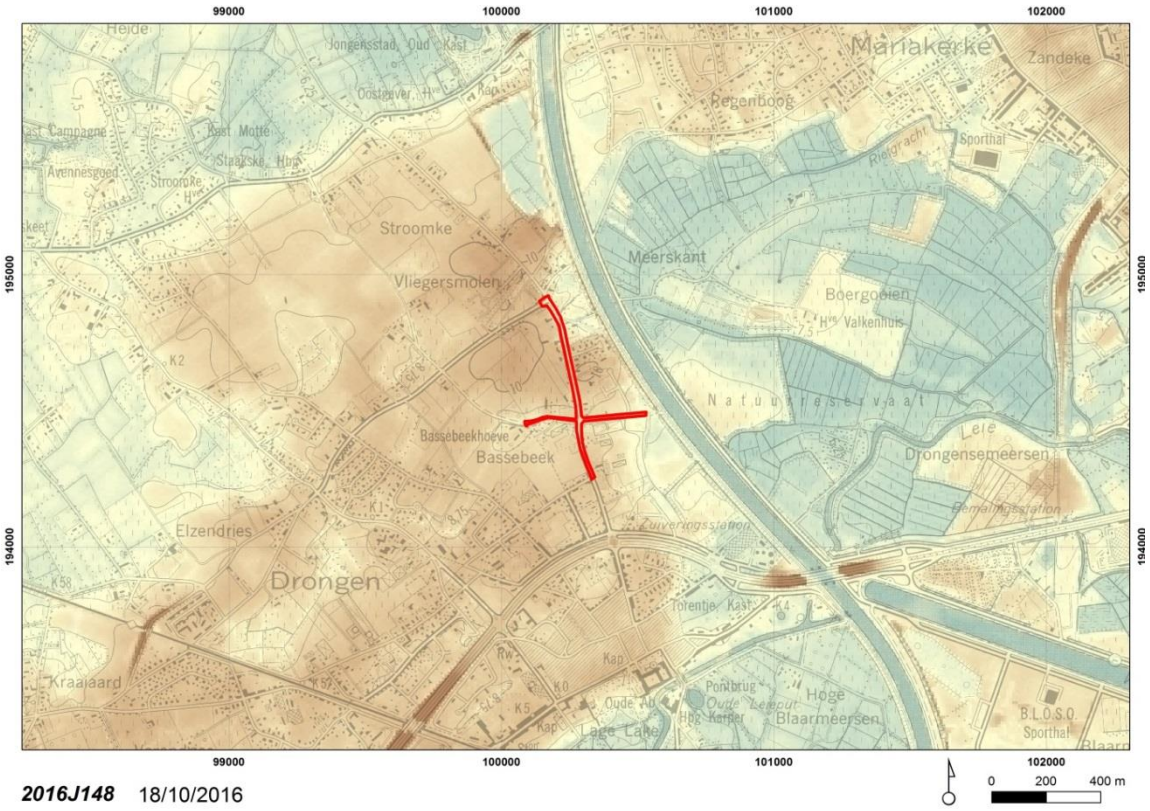

Plan 25: Projectie van de projectzone en wijde omgeving op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen (AGIV)

Plan 26: Vereenvoudigde kaart van de oorspronkelijke alluvia van Leie en Schelde rond Gent (Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

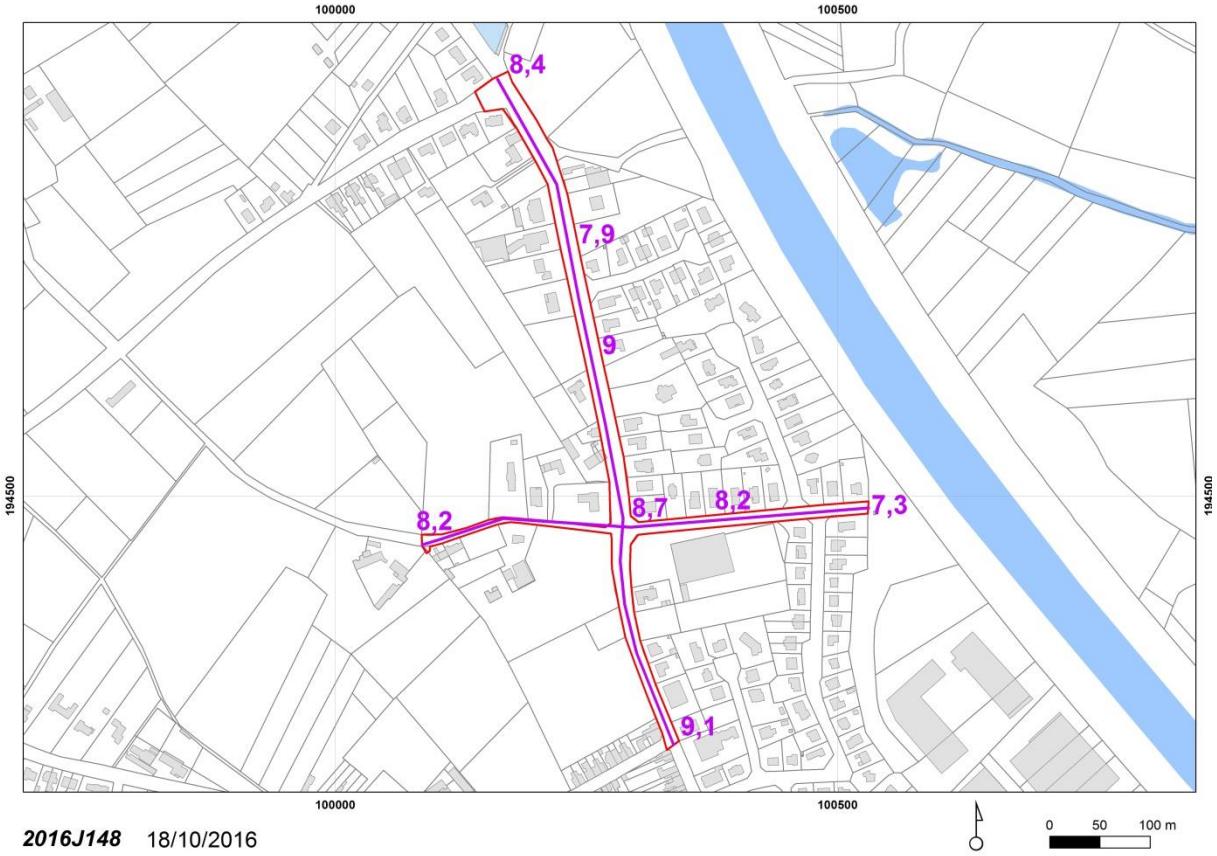

Plan 27: Doorsnedes op het terrein met de verschillende hoogtes in TAW (Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie Gent)

2.2.2. Gekende archeologische waarden

2.2.2.1. Historisch onderzoek

Waar de naam Drongen vandaan komt is niet gekend. De oudste vermelding is terug te vinden als Truncinas in 820-822[6]. De heerlijkheid Drongen wordt beschouwd als één van de oudste heerlijkheden, oorspronkelijk toebehorend aan de graven van Vlaanderen, en vanaf de 11de eeuw onder het huis van Aalst, daarna de heren van Kortrijk. De rechten van de heerlijkheid, afhankelijk van de Kasselrij van de Oudburg van Gent, waren vanaf de 13de eeuw gemeenschappelijk bezit met de heren van Deinze. In 1786 werd graaf Jean-Baptiste d'Hane-Steenhuyse de laatste bezitter van de heerlijkheid.

Naast de heerlijkheid Drongen telde men nog zeventien andere heerlijkheden, onder meer de heerlijkheid van de abdij. Belangrijk element in de dorpsgeschiedenis is de stichting en de groei van de abdij, oorspronkelijk een kapittel van seculiere monniken, misschien opklimmend tot de 7de eeuw. Door

[6] BOGAERT, C., LANCLUS, K. & VERBEECK, M., *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Stad Gent, Fusiegemeenten, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 4ND*, Brussel – Gent, 1983; Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Drongen, in: *Inventaris Onroerend Erfgoed*. Opgehaald van https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121114; DE POTTER, F. & BROECKAERT, J., *Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen*, reeks I deel 2, Gent, 1864-1870, p. 1-126; BOMBAY, J., *Gemeentenamen worden straatnamen*, in: *Jaarboek van de Heemkundige Kring Dronghine*, Drongen, 1987, p. 6; ANSEEUW, S. & COPPENS, S., *Gent-Drongen. Kapel Adolphe Petit*, (*Erfgoedmemo*, nr. 75), Gent, 2015.

toedoen van Iwein van Aalst werd deze in de 12de eeuw omgevormd tot een benedictijnenabdij. De in de 19de eeuw vernieuwde abdijkerk fungeert eveneens als parochiekerk.

Het projectgebied en voornamelijk het kruispunt met de Bassebeekstraat liep door de oude wijk *Basbecke/Basebeek/Basbeke*, die reeds op de Ferrariskaart (zie verder) staat aangeduid.

2.2.2.2 Cartografische gegevens

Plan 28: Detail uit de Kaart van Ferraris (1771-1778), Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik, met aanduiding van de zone (Koninklijke Bibliotheek van België)

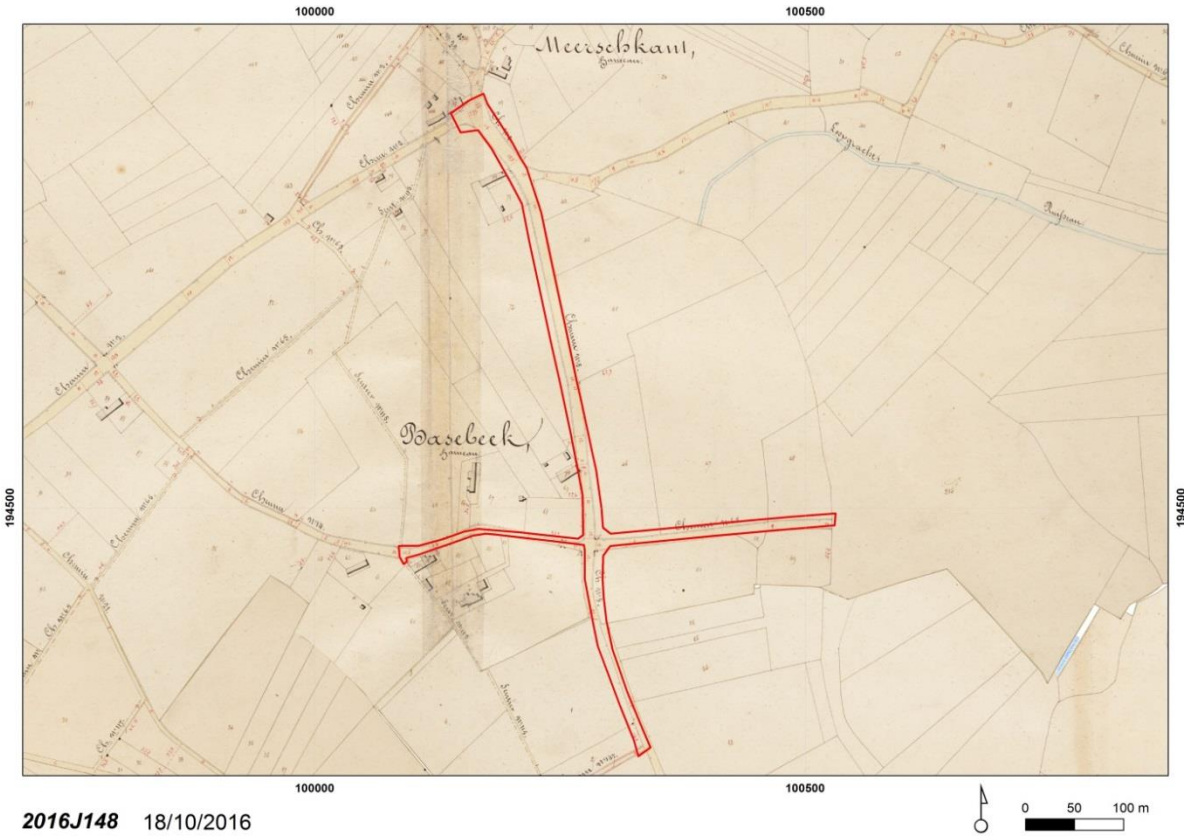

Plan 29: Atlas der Buurtwegen (1841) (Provincie Oost-Vlaanderen)

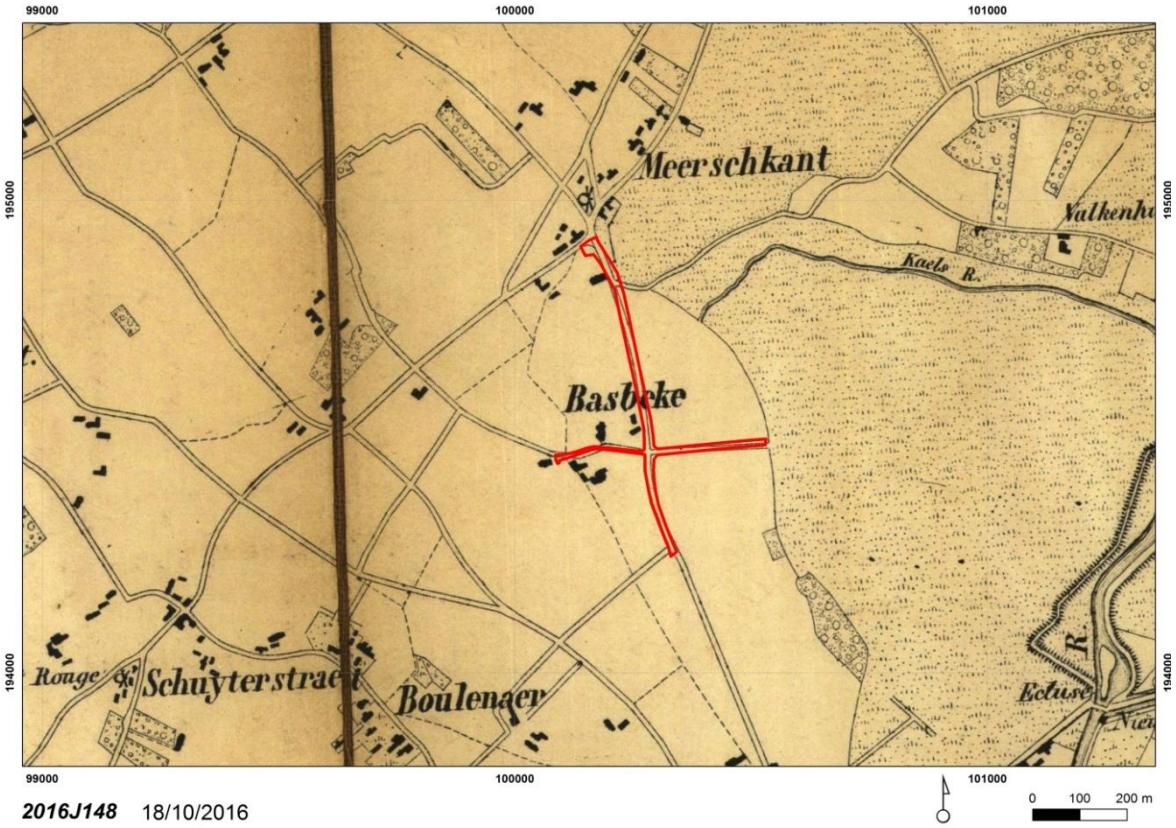

Plan 30: Kaart Vandermaelen (1856) (Cartes topographiques de la Belgique)

Het aanwezige historische kaartmateriaal is gegeorefereerd geraadpleegd. Dit gebeurde met het oog op de grondgebruikgeschiedenis van de laatste eeuwen te achterhalen. Deze kaarten tonen duidelijk het oorspronkelijke open karakter van de projectzone, met langsheen het kruispunt Mariakerksesteenweg-Bassebeekstraat bebouwing die de oude wijk *Basbecke/Basebeek/Basbeke* kenmerkte. De straten binnen het projectgebied zijn voormalige landelijke wegen.

2.2.2.3 Beschrijving van de gekende archeologische waarden

Allereerst zijn er de meldingen van oudere bodem- en prospectievondsten in de deelgemeente Drongen[7].

1) Steentijden: In het algemeen zijn vooral de sites het Heilig Huizeken en het gebied Valkenhuis-Regenboog gekend voor het grote aantal materiaal. Beide zijn ook meerperiodesites.
-Paleolithicum: voor deze periode gaat het enkel om meldingen onder andere in de vallei van de Oude Kale en in het gehucht Veld.
-Mesolithicum: De voornaamste vindplaats is hierbij het Heilig Huizeken (CAI: 32137); ook op de zandruggen werden kleine concentraties vastgesteld (Baarle CAI: 32154).
-Neolithicum: Opnieuw de sites Heilig Huizeken en Valkenhuis-Regenboog.

2) Metaaltijden:
-Bronstijd: Vooral funeraire sites die dankzij luchtfotografie aan het licht kwamen. Vooral in het gebied tussen Kale en Leie en dit op de zandige ruggen (CAI: 200491, 200492, 200494, 200495, 200496, 200497, 200498, 200501, 200506, 200507, 200742, 206490, 206493, 206500, 206501, 206506).
-Ijzertijd: Voornamelijk verspreide vondsten en sporadisch een aanduiding van een structuur. Een occupatie uit de Ijzertijd bevond zich ter hoogte van de Bourgoyen-Valkenhuis en Regenboog (CAI: 32140).

3) Romeinse periode: Onderzoek uit de vallei van de Kale wees uit dat de Romeinse bewoning vooral gekoppeld is aan langgerekte koutercomplexen langsheen de Kale. Voor Drongen specifiek zijn er aanwijzingen voor een nederzetting en begraafplaats. Ook op de meerperiodesite van het Heilig Huizeken is er sprake van een Romeinse nederzetting. Ook op de Kouters van Stroombeke-Bassebeek werden Romeinse resten aangetroffen die op bewoning zouden wijzen (CAI: 32138 Bassebeekstraat (luchtfotografie)).

4) Middeleeuwen: Voor de vroegste periodes komt opnieuw de site van het Heilig Huizeken naar voor, die vermoedelijke een continuïteit kende tussen de laat-Romeinse en vroeg-Merovingische periode. De abdij van Drongen (CAI: 32155, 151591) kent een mogelijke stichting in de 7de eeuw maar kwam pas echt in beeld vanaf de 10de eeuw.

Meer specifiek werd recenter in 2009 door Stadsarcheologie Gent onderzoek uitgevoerd langsheen de Keiskant te Drongen[8]. Tot de oudste sporen van menselijke aanwezigheid behoren 17 vuurstenen artefacten uit de Steentijd. De werktuigen tonen een passage in het Paleolithicum, Mesolithicum en

[7] DELANGHE, P., *Prospectie. Analyse. Synthese van de Gemeente Drongen*, (*Onuitgegeven licentiaatsverhandeling*), Gent,1989, p.126-127; DECAVELE, J., DE MAEYER, J., QUAGHEBEUR, P. & TRIO, P., *De oude abdij van Drongen. Elf eeuwen geschiedenis*, Leuven, 2006; BOCKSTAEL, P., 1984, p. 27-30; URMEL, L., *Een luchtfotografische studie van Drongen bij Gent (O.-Vl.)*, (*Onuitgegeven licenciaatsverhandeling*), Gent, 2003, p. 38-43.
[8] DE CLERCQ, W., DE MULDER, G. & STOOPS, G., *Drongen, Sint-Gerolfstraat 16, Keiskant*, in: *Archeologisch onderzoek in Gent 2002-2010*, (*Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, reeks 2 nr. 4), Gent, 2010, p 171-200; STOOPS, G., *Gent-Drongen. De Keiskant*, (*Erfgoedmemo*, nr. 77), Gent, 2015.

Neolithicum. Vijf verspreide kuilen op het terrein tonen dan weer occupatie uit de Metaaltijden. Een leemwinningskuil is een referentie naar de Bronstijd, een andere kuil bevatte dan weer aardewerk uit de vroege Ijzertijd. De volgende eeuwen blijft het gebied ongebruikt om dan vanaf de Romeinse periode weer in ontginning te gaan. Zo werden zes huisplattegronden aangetroffen. Hierbij werden verschillende bijgebouwen en spiekers aangetroffen. Verschillende grachten en een weg maakten de nederzetting compleet.

In de projectzone en de directe omgeving werden nog maar weinig archeologische registraties uitgevoerd en vondstmeldingen vastgesteld en dit voornamelijk door de lange periode van landbouwgronden en het typische rurale karakter van dit gebied. In de CAI zijn diverse Locatienummers opgenomen in de directe omgeving, voornamelijk gebaseerd op luchtfotografische prospecties[9]: CAI: 154034, CAI: 154039, CAI: 200742, CAI: 154038, CAI: 200501, CAI: 154036, CAI: 206506 gaan om een circulaire structuur (site Vliegersmolen)[10], vermoedelijk een grafheuvel uit de Bronstijd; CAI: 206478, CAI: 206480 gaan om een gracht; CAI: 206481 gaat om kuilen.

CAI: 32138 gaat om de hoger besproken Romeinse bewoningssporen waargenomen bij luchtfotografische prospecties in de Bassebeekstraat[11], evenals de losse vondst van een fragment terra sigilata.

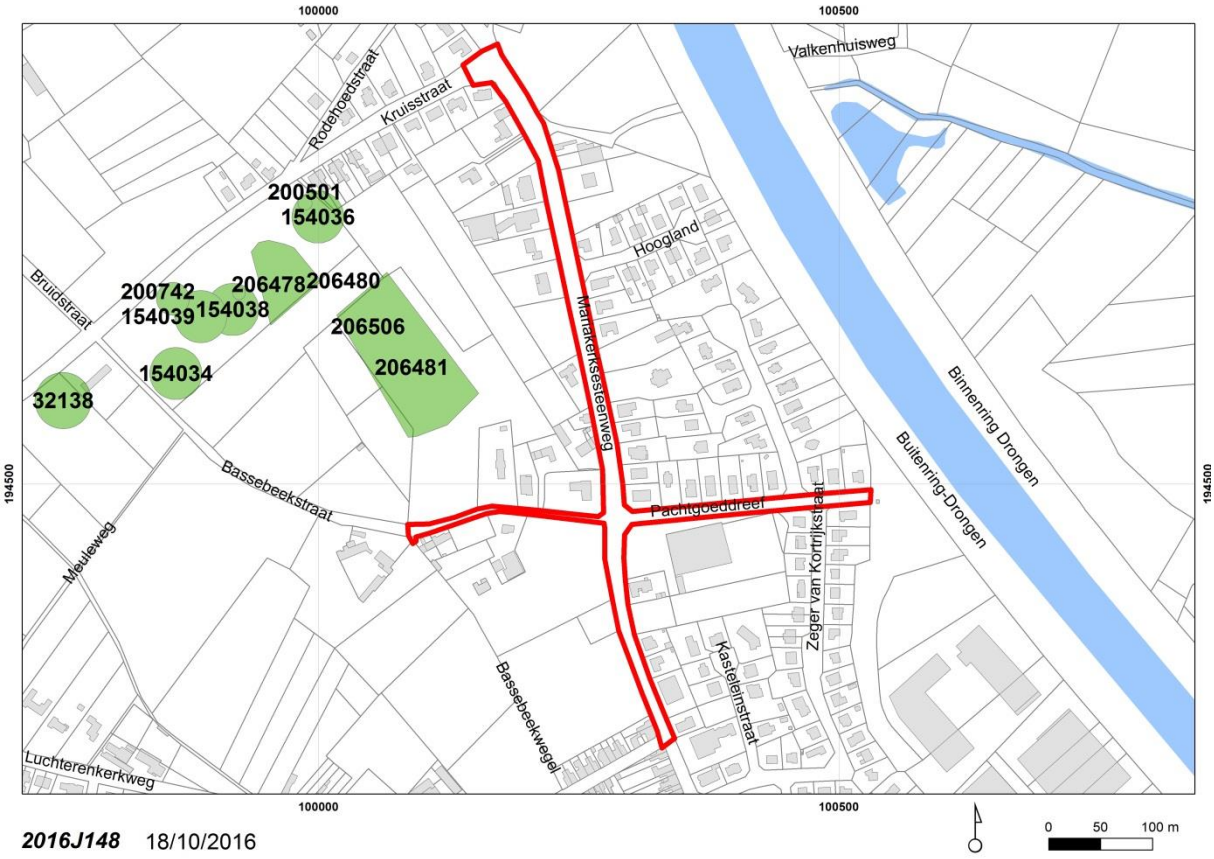

[9] BOURGEOIS, J., MEGANCK, M., SEMEY, J. & VERLAEKT, K, *Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormige structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen*, *III*, (*Archeologische Inventaris Vlaanderen*), Gent, 1999 en Luchtfotografisch archief van de Universiteit Gent; URMEL, L., 2003, p. 122-126.
[10] BOURGEOIS, J., e.a., 2003, p. 49.
[11] SEMEY, J. & VANMOERKERKE, J., *Drongen, Bassebeekstraat*, in: *Stadsarcheologie*. *Bodem en monument in Gent*, Gent, 1985, jg. 9 nr. 1, p. 51.

Plan 31: De op de CAI beschikbare gegevens voor de directe omgeving (Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

2.2.2.4 Projectgebied gesitueerd ten aanzien van zijn landschappelijk en cultureel kader[12]

- 't Goed te Bassebeke (ID: 26269), Bassebeekstraat 13, Vaststelling Bouwkundig Erfgoed 5-10-2009[13]: Woonhuis met zeven traveeën en één bouwlaag onder zadeldak met dakruitertje, daterend van 1880. Aan weerszijden achteraan het huis bijgebouwen en ronde alleenstaande schouw. Dienstgebouw rechts bevat oudere kern van vroegere hoeve.
- Langgestrekte hoeve (ID: 26270), Bassebeekstraat 39, Vaststelling Bouwkundig Erfgoed 5-10-2009[14]: Langgestrekte hoeve met witgekalkt boerenhuis en aangebouwde stal op gepikte plint, afgedekt met zadeldaken en opklimmend tot het begin van de 19de eeuw (?). Verankerde voorgevel van zes traveeën met getoogde en beluikte vensters en deur, rechter travee toegevoegd in 1837. Aflijnende getrapte daklijst.
- Boerenwoning (ID: 26375), Mariakerksesteenweg 179-183, Vaststelling Bouwkundig Erfgoed 5-10-2009[15]: Oorspronkelijk boerenhuis opgesplitst in drie boerenarbeidershuisjes waarvan twee rug aan rug. Aan zuidkant, in omhaagde boomgaard, gecementeerde gevel met brede rechthoekige vensters voorzien van luiken met hartvormige lichtopening, opklimmend tot de tweede helft van de 18de eeuw. Aan de oorspronkelijke achterzijde twee huisjes met beschilderde bakstenen gevel met getoogde muuropeningen (eind 19de eeuw?).

In de onmiddellijke nabijheid van de projectzone bevinden zich geen beschermde monumenten.

2.2.3 Conclusie en synthese

2.2.3.1 Algemeen

Het assessment van het terrein op basis van de voor handen zijnde topografische, historische, cartografische en archeologische bronnen, liet toe een analyse te maken van de directe omgeving van het projectgebied. De projectzone ligt op denkzanden, op de rand van het Leiealluvium in het oosten en de Kalevallei in het noorden. Op basis van het historisch kaartmateriaal kan besloten worden dat zowel de Mariakerksesteenweg, de Pachtgoeddreef alsook de Bassebeekstraat oude landwegen waren. Op het kruispunt van de Mariakerksesteenweg met de Bassebeekstraat situeert zich de oude wijk *Basbecke/Basebeek/Basbeke*. Zowel langs de Mariakerksesteenweg als langs de Pachtgoeddreef kent momenteel quasi elk perceel bewoning in de vorm van een open bebouwing. Enkel langsheen de Bassebeekstraat is het landelijke open karakter met velden en sporadische hoeven bewaard.

Ten noordwesten van de projectzone zijn door middel van luchtfotografische prospecties talrijke cirkels herkent die hoogstwaarschijnlijk grafheuvels uit de Bronstijd zijn, evenals enkele grachten en kuilen.

---

[12] BOGAERT, C., LANCLUS, K. & VERBEECK, M., 1983.

[13] Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: *'t Goed te Bassebeke*, in: *Inventaris Onroerend Erfgoed*, https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/26269 (geraadpleegd op 24 oktober 2016).

[14] AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016: *Langgestrekte hoeve*, in: *Inventaris Onroerend Erfgoed*, https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/26270 (geraadpleegd op 24 oktober 2016).

[15] AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016: *Boerenwoning*, in: *Inventaris Onroerend Erfgoed*, https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/26375 (geraadpleegd op 24 oktober 2016).

De voorziene werkzaamheden omvatten naast het vernieuwen en herinrichten van de rijweg ook de aanleg van een riolering in bestrating waarbij tot nu toe geen riolering is aangebracht. Dit impliceert het verstoren van de ondergrond.

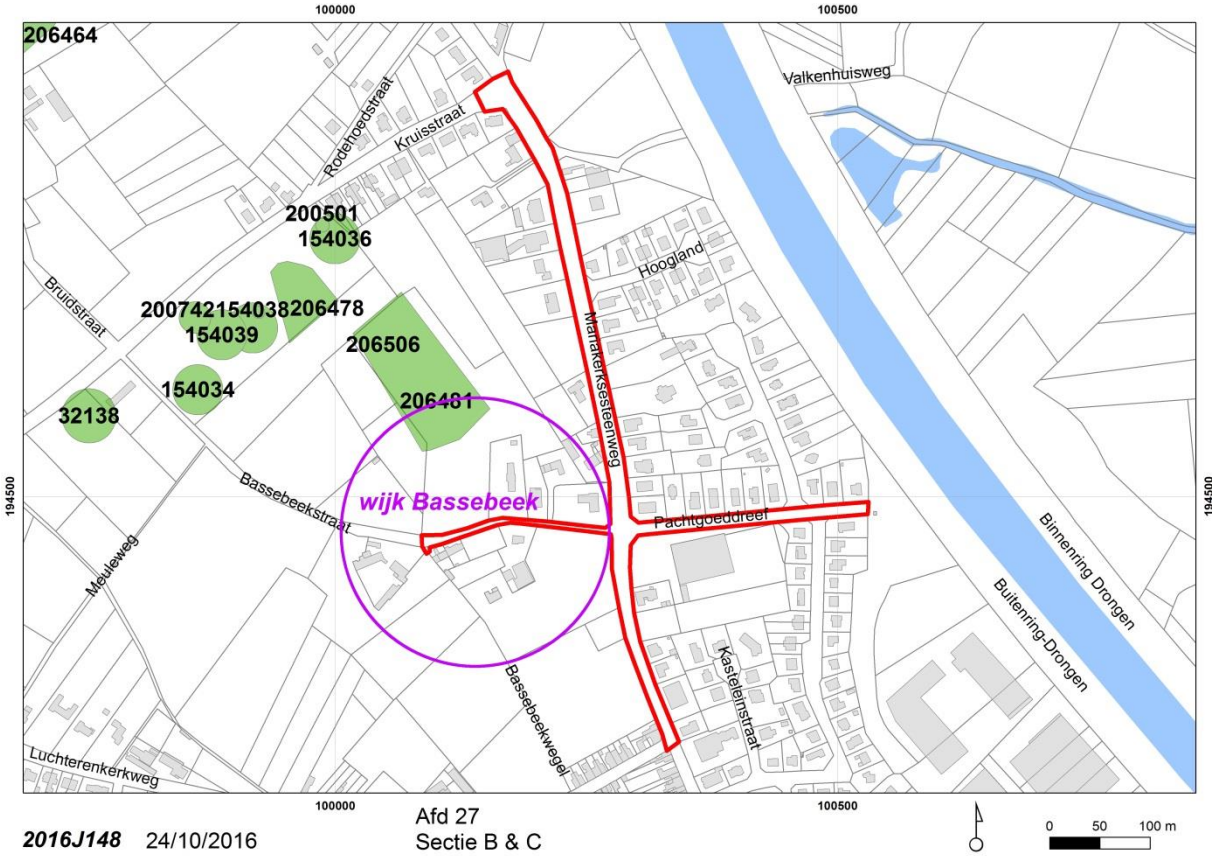

Plan 32: Syntheseplan op basis van het assessmentrapport (Stad Gent, De Zwarte Doos, Stadsarcheologie)

De eerder vooropgestelde onderzoeksvragen werden afgetoetst aan de informatie die de bureaustudie opleverde.

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Welke gekende archeologische sites worden aangesneden?
- Wat is de landschapshistoriek van het terrein?
- Welke gebruiksevolutie kende het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Wat is het belang van het terrein binnen de ontwikkeling van de Gentse deelgemeente Drongen?

- *Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?*

De bestaande bronnen, in casu historische, archeologische en cartografische, leren over het archeologisch potentieel van het projectgebied. Daar het projectgebied straten omvat, is de verzamelde informatie voornamelijk over de omliggende percelen. De eigenlijke wegen kunnen beschouwd worden als in oorsprong landwegen. Op het kruispunt Mariakerksesteenweg-Bassebeekstraat situeert zich de

oude wijk *Basbecke/Basebeek/Basbeke.* Op percelen in het noordoosten zijn via luchtfotografische prospectie talrijke cirkels herkent die hoogstwaarschijnlijk teruggaan op grafheuvels uit de Bronstijd, evenals enkele grachten en kuilen.

- *Welke gekende archeologische sites worden aangesneden?*

In de projectzone en de directe omgeving werden nog maar weinig archeologische registraties uitgevoerd en vondstmeldingen vastgesteld en dit voornamelijk door de lange periode van landbouwgronden en het typische rurale karakter van dit gebied.

- *Wat is de landschapshistoriek van het terrein?*

Via de historische kaarten werd gepoogd de grondgebruiksgeschiedenis van de laatste eeuwen te achterhalen. Deze kaarten tonen duidelijk het open karakter van de projectzone, met langsheen het traject op het kruispunt Mariakerksesteenweg-Bassebeekstraat een oude woonwijk *Basbecke/Basebeek/Basbeke* met enkele hoeves.

- *Welke gebruiksevolutie kende het terrein?*

Uit het aanwezige historische kaartmateriaal kunnen we afleiden dat het tracé van de Mariakerksesteenweg, Bassebeekstraat en Pachtgoeddreef op al de gebruikte kaarten is aangeduid en dat hun verloop dus door de eeuwen ongewijzigd is.

- *Wat is de impact van de geplande werken?*

De totale ingreep van het nieuwe gabarit voor de riolering en de herinrichting van de rijweg wordt berekend van rooilijn tot rooilijn waardoor de ingreep op een totale oppervlakte wordt geschat van 16635 m². In conclusie kan gesteld worden dat voor de aanleg van de DWA- en de RWA-leiding het bodemarchief van de straten in het projectgebied zal verstoord worden over de maximale breedte van de straten en dit plaatselijk tot op ca. 3 m diepte ten opzichte van het huidige maaiveld.

- *Wat is het belang van het terrein binnen de ontwikkeling van de Gentse deelgemeente Drongen?*

Over deze rurale zone, die zich kenmerkt, door de verspreide hoevecomplexen ter hoogte van een oude wijk op het kruispunt Mariakerksesteenweg-Bassebeekstraat is nog maar weinig informatie voor handen. Ook het traject van de straat komt op historisch kaartmateriaal voor en lijkt ongewijzigd door de eeuwen heen.

Hoewel er een beperkte kennis is over dit Gentse deelgebied, zou een archeologisch (voor)onderzoek gepaard met de werkzaamheden op deze site niet voldoende bijdragen tot kenniswinst. Op het kaartmateriaal is duidelijk zichtbaar dat dit projectgebied een historisch tracé was. Op basis van dit uitgebreide bureau-onderzoek stelt Stadsarcheologie Gent geen archeologisch (voor)onderzoek voor, voorafgaand of gepaard met de werken.

2.2.3.2 Conclusie gericht op niet-gespecialiseerd publiek

De ingrepen in de bodem zijn gerelateerd aan wegenis- en rioleringswerken. De voorhanden zijnde archivalische, archeologische en topografische bronnen tonen aan dat het wegtracé een historisch tracé is dat reeds eeuwen ongewijzigd is. Langs dit traject situeert zich op het kruispunt Mariakerksesteenweg-Bassebeekstraat een oude wijk *Basbecke/Basebeek/Basbeke* met enkele hoeves. De aard en lokalisatie van de werken, alsook het minimale verwachtingspatroon, op archeologisch gebied, van deze projectzone laten toe te concluderen dat enige archeologisch ingreep voorafgaand aan de werken in de bodem niet relevant is.

2.2.3.3 Conclusie gericht op gespecialiseerd publiek

De totale oppervlakte van het project beslaat circa 16635 m². Omwille van wegenis- en rioleringswerken wordt deze straat volledig onder handen genomen. De straat wordt voorzien van een nieuw rioolstelsel waardoor heel wat ingrepen in de bodem noodzakelijk zijn. Het bureau-onderzoek kaderde in de onderzoeksvragen naar de landschapshistoriek van het terrein; de gebruiksevolutie; de eventueel aanwezige sites en het archeologisch potentieel en het belang van deze zone binnen de ontwikkeling van Drongen. Dit gebeurde voornamelijk aan de hand van het voorhanden zijnde historische bronnen en kaartmateriaal. Uit bovenstaande nota blijkt het archeologische verwachtingspatroon minimaal is.

Aan de hand van het assessment van de voorhanden zijnde archivalische, archeologische en topografische bronnen kan geconcludeerd worden dat de eventuele fragmentarische kennis die nog kan verzameld worden de kostenlast niet verantwoordt. De aard en lokalisatie van de werken, alsook het minimale verwachtingspatroon, op archeologisch gebied, van deze projectzone laten toe te concluderen dat enige archeologisch ingreep in de bodem niet relevant is.

2.3 Relevante bibliografie

ANSEEUW, S. & COPPENS, S., *Gent-Drongen. Kapel Adolphe Petit*, (*Erfgoedmemo*, nr. 75), Gent, 2015.

BOCKSTAEL, P., *Archeologisch onderzoek in de gemeente Drongen bij Gent*, (*Onuitgegeven licentiaatsverhandeling*), Gent, 1984.

BOGAERT, C., LANCLUS, K. & VERBEECK, M., *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Stad Gent, Fusiegemeenten, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 4ND*, Brussel – Gent, 1983.

BOMBAY, J., *Gemeentenamen worden straatnamen*, in: *Jaarboek van de Heemkundige Kring Dronghine*, Drongen, 1987.

BOURGEOIS, J., MEGANCK, M., SEMEY, J. & VERLAEKT, K, *Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormige structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen*, *III*, (*Archeologische Inventaris Vlaanderen*), Gent, 1999.

DECAVELE, J., DE MAEYER, J., QUAGHEBEUR, P. & TRIO, P., *De oude abdij van Drongen. Elf eeuwen geschiedenis*, Leuven, 2006.

DE CLERCQ, W., DE MULDER, G. & STOOPS, G., *Drongen, Sint-Gerolfstraat 16, Keiskant*, in: *Archeologisch onderzoek in Gent 2002-2010*, (*Stadsarcheologie. Bodem en monument in Gent*, reeks 2 nr. 4), Gent, 2010, p 171-200.

DELANGHE, P., *Prospectie. Analyse. Synthese van de Gemeente Drongen*, (*Onuitgegeven licentiaatsverhandeling*), Gent, 1989.

DE POTTER, F. & BROECKAERT, J., *Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen*, reeks I, deel 2, Gent, 1864-1870, p. 1-126.

GELAUDE, F., *Gent. Rivierduinen en dekzandruggen*, (*Erfgoedmemo*, nr. 44), Gent, 2010.

SEMEY, J. & VANMOERKERKE, J., *Drongen, Bassebeekstraat*, in: *Stadsarcheologie*. *Bodem en monument in Gent*, Gent, 1985, jg. 9 nr. 1, p. 51.

STOOPS, G., *Gent-Drongen, De Keiskant*, (*Erfgoedmemo*, nr. 77), Gent, 2015.

SYS, C. & VANDENHOUT, H., *Verklarende tekst bij het kaartblad Gent 55 W, Bodemkaart van België*, Centrum voor bodemkartering, 1963.

URMEL, L., *Een luchtfotografische studie van Drongen bij Gent (O.-Vl.)*, (*Onuitgegeven licenciaatsverhandeling*), Gent, 2003.

www.onroerenderfgoed.be
www.dov.vlaanderen.be
CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI) 2016 [online]
http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/cai/

2.4 Bijlagen

2.4.1 Plannenlijst

projectcode	**2016J148**
plannenlijst	
plannummer	plan 1
type plan	kadasterplan
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2015
plannummer	plan 2
type plan	topografische kaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	1981
plannummer	plan 3-19
type plan	bouwplan
onderwerp plan	inplantingsplan en dwarsdoorsnedes project
aanmaakschaal	1:250
aanmaakwijze	digitaal
datum	2016
plannummer	plan 20
type plan	tertiair geologische kaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied en wijde omgeving
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2004
plannummer	plan 21
type plan	kwartair geologische kaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied en wijde omgeving
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	onbekend

plannummer	plan 22
type plan	bodemkaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied en wijde omgeving
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2006
plannummer	plan 23
type plan	bodemgebruikskaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied en wijde omgeving
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2006
plannummer	plan 24
type plan	bodemerosiekaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied en wijde omgeving
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2006
plannummer	plan 25
type plan	digitaal hoogtemodel
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied en wijde omgeving
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	onbekend
plannummer	plan 26
type plan	alluviale kaart
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied en wijde omgeving
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2010
plannummer	plan 27
type plan	hoogteplan
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied

aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2016
plannummer	plan 28
type plan	historische kaart
onderwerp plan	Ferrariskaart
aanmaakschaal	onbekend
aanmaakwijze	analoog
datum	1771-1778
plannummer	plan 29
type plan	historische kaart
onderwerp plan	Atlas der Buurtspoorwegen
aanmaakschaal	onbekend
aanmaakwijze	analoog
datum	1841
plannummer	plan 30
type plan	historische kaart
onderwerp plan	Vandermaelen
aanmaakschaal	onbekend
aanmaakwijze	analoog
datum	1865
plannummer	plan 31
type plan	kadasterkaart
onderwerp plan	CAI-vondsten
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2001-2016
plannummer	plan 32
type plan	kadasterplan
onderwerp plan	syntheseplan
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2016

6.2. Fotolijst

projectcode	**2016J148**
fotolijst	
plannummer	foto 1
type plan	luchtfoto
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2015

2.5 Thesaurus

Abdijen: Een abdij is een klooster voor mannelijke of vrouwelijke gemeenschappen van religieuze orden, met respectievelijk een abt of een abdis aan het hoofd.

Agentschap: De entiteit die door de Vlaamse Regering belast is met de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering, de beleidsmonitoring en de beleidsevaluatie inzake onroerend erfgoed.

Archeologie: Het bestuderen van overblijfselen en voorwerpen of een ander spoor van menselijk bestaan in het verleden, alsook de bestaansomgeving van de mens, waarvan het behoud en de bestudering bijdragen tot het reconstrueren van de bestaansgeschiedenis van de mensheid en haar relatie tot de natuurlijke omgeving en ten aanzien waarvan opgravingen, ontdekkingen en andere methoden van onderzoek betreffende de mensheid en haar omgeving betekenisvolle bronnen van informatie zijn.

Archeologienota: Document, opgemaakt op basis van een archeologisch vooronderzoek, met administratieve gegevens, een verslag over de resultaten van het onderzoek, een voorstel van beslissing en een plan van aanpak voor de maatregelen die daaruit volgen.

Archeologisch onderzoek: Het gebruik van technieken en methoden waarmee archeologische sites, archeologische zones of delen ervan worden opgespoord en onderzocht met inbegrip van archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen.

Archeologische opgravingen: Een archeologische opgraving is het gebruik van wetenschappelijke methoden en technieken waarmee doelbewust de ondergrondse, aan de oppervlakte of onder water aanwezige archeologische artefacten en archeologische sites worden opgespoord, vrijgelegd en door opgraving worden onderzocht en waarbij de archeologische artefacten en onderzoeksdocumenten archeologische ensembles vormen.

Archiefonderzoek: Archiefonderzoek omvat onderzoek in een archief (bestaat uit documenten die een bepaalde organisatie, familie en persoon voortbrengt of ontvangt om aan te tonen dat die zijn/haar opdracht goed uitvoert of bepaalde rechten kan laten gelden). In de archeologische wereld heb je meestal archieven van instellingen (overheid, universiteiten) of privé-personen (verzamelaars) die opgravingen hebben verricht en hebben gedocumenteerd. Wordt gebruikt voor archivalisch onderzoek.

Bodem: Het bovenste deel van de aardkorst waarin planten kunnen wortelen, samengesteld uit minerale deeltjes en organisch materiaal, inclusief levende organismen. Een bodem ontstaat uit de verweringsproducten van lokale gesteenten of uit afgezette, losse sedimenten.

Bodemstructuur: aggregatietoestand van organische en minerale deeltjes in een sediment tot grotere aggregaten, bepaald door de soort en intensiteit van de onderlinge verbindingen.

Bureauonderzoek: Bureauonderzoek is het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte bouwkundige of archeologische waarden binnen een onderzoeksgebied, omvattende de aan- of afwezigheid, de aard en de omvang, de datering, gaafheid en conservering en de relatieve kwaliteit ervan.

Centrale Archeologische Inventaris: Databank die archeologische vondstlocaties en indicatoren daartoe in het Vlaams Gewest in kaart brengt en de beschikbare informatie bundelt (afkorting: CAI).

Dekzandruggen: Een dekzandrug is een zandrug overwegend opgebouwd met tijdens de ijstijden (toendrastormen) afgezet dekzand, vaak op de overgang van toenmalige onbegroeide naar begroeide gebieden.

Historische studie: Historische studie is de studie van historische bronnen, zoals documenten en historisch kaartmateriaal. Bepaalde relicten kunnen in historische bronnen reeds vermeld zijn en op oude kaarten weergegeven zijn. Dit geeft interessante bijkomende informatie omtrent de vondsten en de bewaringstoestand in die periode.

Middeleeuwen: Verwijst naar de periode in West-Europa van grofweg de 5de tot de 15de eeuw. De verschillende stijlen die zich tijdens deze periode ontwikkelden kenmerken zich door de evolutie van de Grieks-Romeinse traditie naar een meer christelijke thematiek, door de energieke geest van de Germaanse volken en door de bloeiende nieuwe steden die werden bevolkt door vrije burgers.

Rivierduin: Een rivierduin is een duin(complex) ontstaan in of langs een (voormalige) riviervlakte, gevormd door het verstuiven van zand uit een droogliggende alluviale vlakte.

Toevalsvondsten: Een toevalsvondst is een onverwachte vondst van roerende of onroerende archaeologica die gedaan wordt aan de oppervlakte, onder de grond of onder water en die niet verbonden is aan een vergunde opgraving of prospectie.